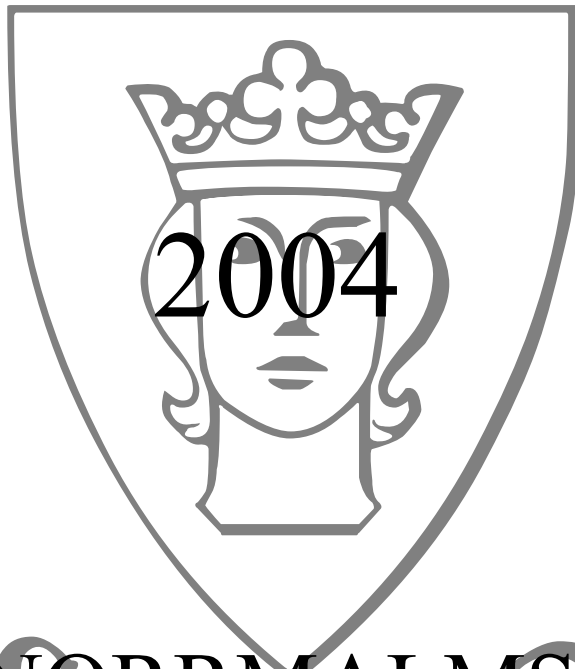

VERKSAMHETSPLAN

NORRMALMS
STADSDELSNÄMND

MBL-UPPLAGA 2

Inledning - Fortsatt höga ambitioner för Norrmalm

På Norrmalm finns det en fantastisk fin verksamhet som vi har anledning att vara stolta över. Vi har sju förskolor av hög kvalitet på 25 olika adresser. Vi har sju fina grundskolor och fritidshem, utspridda på än fler platser. Vi har en aktiv fritidsenhet med betydelse för de unga. Vi har tre öppna hemtjänstenheter för äldre och sex äldreboenden. Vi har en uppskattad handikappenheter och fyra kvalificerade enheter för vuxna med inriktning mot sociala frågor, socialpsykiatri, försörjningsstöd och gruppboende. Utöver detta finns det ett stort antal privatdrivna verksamheter inom utbildning och omsorg som också utför ett mycket uppskattat arbete. Vårt Norrmalm är som en stor stad i Sverige med över 62 000 invånare, fast vi får trängas på en jämförelsevis liten yta.

Det som karaktäriserar vår stadsdel annars är att vi finns i det verkligt centrala Stockholm, vi är en del av citykärnan. Det medför en rad fördelar med också vissa nackdelar. De flesta som bor i vår stadsdel är ensamhushåll, en förhållandevis liten andel är barnfamiljer. Ändå finns det närmare åtta tusen barn och unga i vår stadsdel vilket ställer krav på att miljön har utbud och kvaliteter även för denna utsatta grupp i vår stadsdel.

Vår verksamhet är i huvudsak anslagsfinansierad via den kommunala budgeten som tas av fullmäktige varje år. Innevarande år var unikt på ett positivt sätt då anslagen reellt sett kunde öka inom de flesta områden. Skattehöjningen som gav Norrmalm 33 miljoner kronor ytterligare var absolut nödvändig - om inte hade vi varit tvungna att skära ned verksamheten i stor

omfattning. Detta bland annat på grund av ett mycket stort underskott från den förra mandatperioden som vi var tvungen att på något vis finansiera.

Verksamheten för 2004 kommer att innebära både en del svängrem och vissa strukturella förändringar av verksamheten. Stadens budget totalt sett försämrades mer än vad som gick att förutspå. Långkonjunkturen medförde bland annat betydligt lägre skatteintäkter, även stadsbidragen samt skatteutjämningen påverkade negativt. Det gav oss ett lägre anslag för 2004, vilket vi måste anpassa till. Långkonjunkturen tillsammans med demografiska förändringar gör att vi måste förändra utbudet av en del verksamheter. Vården och omsorgen på Norrmalm måste anpassas bättre till det behov och den efterfrågan som finns. Det betyder att nya enheter öppnas men också att vissa enheter måste avvecklas. Vi kan se en minskad efterfrågan på äldreomsorg för de allra äldsta och även ett minskat antal barn i grundskolan i stadsdelen. En ökning av utbudet finns det behov av inom förskolan där antalet barn ökar och där vi successivt även vill minska barngrupperna. Det medför fler enheter på förskolorna.

Stadsdelsnämnden på Norrmalm kommer att arbeta efter de höga ambitioner som formulerades i inriktningsmålen för nästa år. Förståndiga politiska beslut, en väl avvägd skattefinansierad verksamhet och inte minst högt kvalificerade tjänstemän, vård- och skolpersonal gör enligt min bedömning detta möjligt!

Jan Valeskog (s)
Ordförande i Norrmalms stadsdelsnämnd

Majoritetens (socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet) tillägg till verksamhetsplan 2004

Utdrag ur nämndprotokollet.

MBL-UPPLAGA 2

Innehållsförteckning

INLEDNING - FORTSATT HÖGA AMBITIONER FÖR NORRMALM.....	2
MAJORITETENS (SOCIALDEMOKRATERNA, VÄNSTERPARTIET OCH MILJÖPARTIET) TILLÄGG TILL VERKSAMHETSPLAN 2004.....	3
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
SAMMANFATTNING	6
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA	6
BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM	6
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISK HÅLLBAR STORSTAD	6
BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	6
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN	6
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA.....	7
PRIORITERAD INRIKTNING.....	7
GENERELLA ÅTAGANDEN	7
MINSKA BARNGRUPPERNAS STORLEK I FÖRSKOLAN	7
UTVECKLA GRUNDSKOLAN OCH ÖKA MÅLUPPFYLLELSEN.....	7
MÖTESPLATS FÖR UNGDOMAR	8
PRIORITERAD INRIKTNING.....	8
GENERELLA ÅTAGANDEN	8
ÖKA LIVSKVALITEN FÖR ÄLDRE	8
DET FRAMTIDA ÄLDREBOENDET PÅ NORRMALM	8
FUNKTIONSHINDRADE	9
DE MEST UTSATTA	9
PRIORITERAD INRIKTNING.....	10
GENERELLA ÅTAGANDEN	10
PERSONALPOLITIK	10
OMSTRUKTURERING	11
PRIORITERAD INRIKTNING.....	12
GENERELLA ÅTAGANDEN	12
FUNKTERANDE NÄRINGSLEV OCH ARBETSMARKNAD	12
BOSTÄDER SOM ALLA KAN EFTERFRÅGA	12
ETT HÅLLBART TRAFIKSYSTEM	13
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD.....	14
PRIORITERAD INRIKTNING.....	14
GENERELLA ÅTAGANDEN	14
MILJÖPROGRAMMET OCH AGENDA 21	14
BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	15
PRIORITERAD INRIKTNING.....	15
GENERELLA ÅTAGANDEN	15
JÄMSTÄLLDHETS- OCH MÅNGFALDSPLAN.....	15
UTVECKLA MEDBORGARNAS DELAKTIGHET	16
UTVECKLA KONSUMENTUPPLYSNING	17
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN	18
PRIORITERAD INRIKTNING.....	18
GENERELLA ÅTAGANDEN	18
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	18
ÅTGÄRDER FÖR ATT KOMMA TILLRÄTTA MED UNDERSKOTT	19
RESULTATENHETER	19
OMSLUTNINGSFÖRÄNDRINGAR	19

TOTALBUDGET	20
NYTT EKONOMISYSTEM	24
KOSTNADER FÖR IT-DRIFT	24
LOKALER	24
UPPHANDLING	25
ÖVRIGA REDOVISNINGAR	26
STYRNING, RESURSANVÄNDNING OCH UPPFÖLJNING AV RESULTAT FÖR NORRMALMS STADSDELSFÖRVALTNING	26
UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE	29
DEL 2	30
NORRMALMS VÄRDEGRUND	31
ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE	31
BRUKAREN I CENTRUM	31
UTVECKLING GENOM DELAKTIGHET OCH ANSVAR	31
ORGANISATIONSSKISS	32
BARN OCH UNGDOM	33
VERKSAMHETSBEKRIVNING	33
UTVECKLINGSOMRÅDEN	35
VUXNA UNDER 65 ÅR	37
VERKSAMHETSBEKRIVNING	37
UTVECKLINGSOMRÅDEN	38
VUXNA 65 ÅR OCH ÄLDRE	40
VERKSAMHETSBEKRIVNING	40
UTVECKLINGSOMRÅDEN	42
STADSMILJÖ	44
VERKSAMHETSBEKRIVNING	44
UTVECKLINGSOMRÅDEN	45
LEDNING OCH ADMINISTRATIVT STÖD	46
VERKSAMHETSBEKRIVNING	46
UTVECKLINGSOMRÅDEN	46

Bilagor:

1. Verksamhetsspecifika inriktningsmål
2. Resultatenheter
3. Övriga organisatoriska enheter
4. Ersättningsnivåer för pedagogiska verksamheter
5. Ersättningsnivåer för äldre- och handikappomsorg
6. Omslutningsförändringar
7. Lokalförsörjningsplan
8. Miljöprogram för Norrmalms stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning
9. Mångfaldsplan
10. Jämställdhetsplan
11. Handikapplan
12. Arbetsmiljöpolicy och övergripande arbetsmiljömål
13. Blanketter till SLK- verksamhetsplan
14. Upphandling befintliga avtal
15. Planerade upphandlingar
16. Grundläggande nivå för kvalitetsarbete
17. Tidsplan
18. Nämndprotokoll

Sammanfattning

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Arbetet fortsätter med att minska barngruppernas storlek i förskolan. Grundskolan ska utvecklas genom att prioritera trygghet och hälsa samt fördjupa samarbetet med socialtjänsten. Systematiskt arbete bedrivs för att eleverna ska uppnå kunskapsmålen. Kunskapsutvecklingen dokumenteras och analyseras.

För att öka livskvaliteten hos äldre kommer stor vikt läggas vid den enskildes behov och önskemål samt delaktighet i planeringen av hjälpinsatser. Utbildningsnivån hos medarbetarna inom äldreomsorgen ska höjas genom utbildningssatsning. Den kommunala sjuksköterskans ansvar och funktion ska förtydligas.

Inflytandet och delaktigheten i utformandet av insatserna inom socialtjänsten ska öka. Brukarnas synpunkter och önskemål ska tas tillvara genom exempelvis brukarenkäter, utvärderingar, fokusgrupper.

Attraktiva arbetsplatser ska skapas där utmaningar i arbetet kompletteras med en medveten och långsiktig kompetensförsörjning. Såväl det strategiska som löpande arbetet med sjukfrånvaro och rehabilitering utgör prioriterade frågor. I arbetet med att förbättra medarbetarnas hälsa samt omstrukturerings- och avvecklingsfrågor ska samarbetet utvecklas med företagshälsovård, försäkringskassa och arbetsförmedling.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Samarbetet med näringslivet ska vidareutvecklas. I remisser och planärenden ska särskilt frågan om bostadsbyggande uppmärksammas. På olika sätt ska arbete bedrivas för att medborgarna ska uppfatta

Norrmalm som en ren stadsdel. Tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar och grannkommuner deltar stadsdelsförvaltningen i projektet där olika metoder utvecklas och prövas för att marknadsföra hållbara rese- och transportalternativ.

Göra Stockholm till en ekologisk hållbar storstad

Ett lokalt miljöprogram för Norrmalms stadsdelsnämnd har utarbetats för verksamhetsåret 2004 och är baserat på stadens miljöprogram 2002-2006. Norrmalms miljöpolicy har uppdaterats för att gälla under 2004.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Att motverka segregation och bidra till ökad integration genomsyrar arbetet inom stadsdelsnämndens alla verksamhetsområden. Stadsdelsförvaltningen har utvecklat former för medborgarnas delaktighet genom exempelvis webbverktyget Insyn, medborgarförslag, rådslag, temamöten.

För att stödja det lokala föreningslivet är kostnaden för att hyra lokaler kraftigt subventionerade. Medel avsätts också för bidrag till föreningar och organisationer som bedriver verksamhet riktad till äldre, funktionshindrade samt till barn och ungdomar.

Ta ansvar för ekonomin

Stadens ekonomiska förutsättningar är avsevärt försämrade jämfört med 2003. Försämringen är så omfattande att de flesta verksamheter måste genomföra effektiviseringar. Kärnverksamheterna ska prioriteras och verksamheter som inte är absolut nödvändiga ska avvecklas för att frigöra resurser till de prioriterade områdena.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
Barns och ungdomars villkor i Stockholm ska förbättras utifrån en helhetssyn på deras vardag och möjligheter att påverka denna.	<ul style="list-style-type: none"> - ge alla barn och ungdomar goda möjligheter inför vuxenlivet genom att i trygga sammanhang främja hälsa, utveckling och lärande. - ha en helhetssyn på barns och ungdomars vardag genom ett nära samarbete mellan förskola, grundskola, fritidverksamheter, socialtjänst och omsorg om funktionshindrade. - ge särskilt stöd till de barn och ungdomar som bedöms behöva det. - erbjuda olika former av föräldrasamverkan i syfte att uppnå verksamheternas mål. - ge barn och ungdomar förutsättningar att påverka den egna vardagen. - minska barngruppernas storlek inom förskolan. - ge alla elever i grundskolan förutsättningar att nå kunskapsmålen. - erbjuda alla barn och ungdomar en stimulerande fritid med möjlighet till natur- och kulturupplevelser.

Minska barngruppernas storlek i förskolan

Förskolorna fortsätter arbetet med att minska barngruppernas storlek. Gruppstorleken kan dock komma att variera något beroende på enheternas ekonomiska förutsättningar, lokalernas utformning, barnens behov och ålderssammansättningen i grupperna.

Utveckla grundskolan och öka måluppfyllelsen

För att skapa en bas för lärandet kommer arbetet med trygghet och hälsa att prioriteras och samarbetet mellan skolorna och socialtjänsten fördjupas. Arbetet med att tidigt upptäcka barn som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska utvecklas ytterligare.

Skolorna beskriver i sina lokala verksamhets/arbetsplaner hur måluppfyllelsen ska öka. Skolorna arbetar systematiskt med bland annat olika metoder inom matematik-, språk- och läsutveckling och gör också en bedömning av antalet elever som riskerar att inte uppnå målen samt en analys av skälet till detta. Detta ligger sedan till grund för ett samlat åtgärdsprogram för läsåret 2004/2005. De elever som bedöms behöva särskilt stöd kommer att erbjudas detta. De statliga medlen för personalförstärkningar i grundskolan kommer framför allt att användas till minskade gruppstorlekar, specialpedagogiskt stöd, särskilda undervisningsgrupper/studios och insatser inom elevvården.

Uppföljning och utvärdering är en förutsättning för att skolans verksamhet ska utvecklas. Skolorna ska därför noggrant dokumentera och analysera elevernas kunskapsutveckling och resultat.

Mötesplats för ungdomar

Stadsdelsförvaltningen planerar att öka utbudet av mötesplatser. Den öppna fritidsverksamheten, som bland annat bedrivs i Vandisstugan, fungerar som träffpunkt för stadsdelens barn och ungdomar. Samarbetet med kyrkans

församlingar, lokala organisationer och närliggande stadsdelar ska utvecklas ytterligare.

I samband med nybyggnation kommer stadsdelen om ett par år att få tillgång till en lokal intill Matteusskolan, som planeras att användas till öppen fritidsverksamhet på dag- och kvällstid. Fram till dess att nybyggnationen är klar planeras ett samarbete med Birkagården om den öppna kvällsverksamheten.

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
Staden ska ha en bra omsorg, vård och service för äldre, funktionshindrade och de mest utsatta som bygger på delaktighet, inflytande och respekt för den enskilde individen oavsett var i staden man bor.	<ul style="list-style-type: none"> - alla insatser syftar till att stärka möjligheten att leva ett självständigt liv. - individuellt inriktade insatser ska utformas i samverkan med brukaren och/eller dennes närstående.

Öka livskvaliten för äldre

Äldre har rätt till livskvalitet med god vård och omsorg. Detta inbegriper en trygghet, social gemenskap, utevistelser och meningsfull tillvaro. Alla äldre som har insatser i form av öppen hemtjänst, dagverksamhet, korttidsboende eller de som bor inom de särskilda boendeformerna ska ha ett reellt inflytande över sin vardag. För att uppnå detta kommer stor vikt läggas vid den enskildes behov och önskemål samt delaktighet i planeringen av hjälpinsatser. Enheterna kommer under 2004 arbeta med kontaktmannaskap utifrån en grundläggande kvalitetsnivå.

Utbildningsnivån hos medarbetarna inom äldreomsorgen ska höjas genom fortsatt satsning på basutbildning och vårdsvenska

för omvårdnadspersonal som startade hösten 2003. Målet är att all fast anställd omvårdnadspersonal utan vårdutbildning ska genomgå Norrmalms vårdutbildning för omvårdnadspersonal. Utbildningen ska återkomma som introduktionsutbildning 1-2 gånger per år.

Arbetet med att förtydliga den kommunala sjuksköterskans ansvar och funktion fortsätter. Den kommunala sjuksköterskan har ett hälso- och sjukvårdsansvar för den boende och ingår som en i teamet runt denne.

Det framtida äldreboendet på Norrmalm

Den 22 maj 2003 beslutade stadsdelsnämnden om det framtida äldreboendet på Norrmalm. Beslutet innebär att antalet äldreboendeplatser kommer att

minska med cirka 300. Detta mot bakgrund av att andelen äldre över 80 år på Norrmalm kommer att minska kraftigt. I beslutet ingår en avveckling av Nya Hemmet samt en hemställan hos kommunstyrelsen om avveckling av servicehusen Dalagatan och Riddarsporren hus B som särskilt boende.

Under första kvartalet 2004 kommer avvecklingen av Nya Hemmet att genomföras. När det gäller servicehusen Dalagatan och Riddarsporren hus B avvaktar stadsdelsförvaltningen den kommuncentrala behandlingen av frågan om stadens servicehus.

Funktionshindrade

Handikapplan

Stadsdelsnämndens handikapplan är ettårig och utgår ifrån FN:s standardregler. Handikapplanen biläggs verksamhetsplanen.

De mest utsatta

Öka inflytande och delaktighet i utformandet av biståndet inom socialtjänsten

God kunskap om brukarnas syn på den vård och omsorg som ges är avgörande för att verksamheterna ska kunna hålla hög kvalitet. Brukarnas synpunkter och önskemål ska tas tillvara. Detta kommer ske genom exempelvis brukarenkäter, utvärderingar och fokusgrupper. Stor vikt ska läggas vid hur brukaren uppfattar sin möjlighet till att vara delaktig i den enskilda planeringen.

Olika verktyg kommer också att användas. Ett verktyg är LYS (Analys och kompetensutveckling i omsorgen om funktionshindrade) där målet är att utveckla gemensamma metoder och synsätt som ska leda till varaktiga positiva förändringar hos brukaren där brukarinflytandet är en del av helheten. Ett annat verktyg är ASI (Addiction Severity Index) som används för

att öka möjligheten att göra rätt bedömning av missbrukares situation och behov.

Under 2004 ska arbete bedrivas för att bättre förankra synpunkts och klagomålshanteringen hos medarbetarna. Detta för att den mer aktivt ska användas som underlag för förbättringar.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet ska långsiktigt förbättra ungdomars trygghet och hälsa. En helhetssyn ska präglar arbetet med de unga människor som riskerar att utveckla missbruk och/eller kriminalitet. Rådet kommer att styra och utveckla de förebyggande insatserna. Ett av rådets uppdrag är att öka medvetande och engagemang i trygghets- och hälsofrågor.

Tillsynen av försäljningen av folköl och tobak utförs fortlöpande genom besök hos butikerna.

Under 2004 kommer olika former av föräldrastödsprogram att erbjudas via skolor och socialtjänsten. Ett projekt om utvidgad medling pågår genom ett arbetssätt kallat ”reparativ dialog”.

Vid remissvar om alkoholserveringstillstånd och markupplåtelse till uteserveringar beaktas den brottsförebyggande aspekten.

Stadsdelsförvaltningen planerar också att tillsammans med närpolisen utveckla arbetet med sambanden mellan; alkoholtillstånd - upplåtelse till uteserveringar - efterlevnad av reglerna för alkoholutskänkning.

Anhörigstöd för psykiskt funktionshindrade

Barn till funktionshindrade föräldrar

Förutom det individuella arbete som bedrivs för barn till funktionshindrade föräldrar, förmedlar stadsdelen kontakter för barn som behöver delta i samtalsgrupper.

Samarbetsmöten med personal inom både barn- och vuxenpsykiatri anordnas regelbundet för att öka kunskapen om barns situation i familjer med psykisk ohälsa.

Rörliga team

Förutsättningarna för rörliga teamet förändrades under 2003 då stadsdelsnämnden erhöll ett minskat ekonomiskt bidrag från stadsledningskontoret.

För 2004 avsätter stadsdelsförvaltningen medel för en anställning och söker medel för ytterligare två anställningar som ska följa upp det rörliga teamets klienter och utgöra

en förstärkning för stadsdelsförvaltningens socialpsykiatriska insatser.

Hemlösa

Den uppsökande verksamheten ”Stödet” på sociala enheten arbetar bland annat med att förhindra vräkningar. Ett långsiktigt arbete för att undvika hemlöshet bedrivs i samverkan med hyresvärdar och en handläggare arbetar halvtid med bostadsfrågor. Sociala enheten har tillgång till juridisk konsult. Alla brukare som saknar ”tak över huvudet” och vänder sig till stadsdelsförvaltningen för nattlogi ska erhålla sådan. Träningslägenhet och försökslägenheter används som ett viktigt steg mot eget boende.

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
Personalförsörjningen ska säkras och goda möjligheter till kompetensutveckling erbjudas medarbetarna	<ul style="list-style-type: none"> - ge ökade möjligheter till medarbetare att påverka arbete och arbetstider. - använda kompetensutveckling på ett strategiskt och medvetet sätt i syfte att höja kvalitén i verksamheten samt för att kunna behålla och rekrytera medarbetare. - minska sjukfrånvaron genom förebyggande åtgärder och tidig rehabilitering. -

Personalpolitik

Öka medarbetarnas delaktighet och inflytande

Delaktighet och inflytande är en grund för bra arbetsmiljö. Möjligheten till delaktighet och inflytande är också avgörande för att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare. Det är också en förutsättning för att kunna ge brukarna en god service. Delaktighet och påverkansmöjligheter skapas genom att samtliga medarbetare deltar i arbetet med att ta fram enhetsspecifika åtaganden och arbetssätt. Genom samverkan och arbetsplatsträffar ges också möjlighet till delaktighet och inflytande.

From 1 januari kommer strukturen för samverkan att anpassas till den nya

förvaltningsorganisationen. Syftet är att ytterligare förbättra möjligheterna till en utökad dialog med de fackliga organisationerna. I samband med revideringen av samverkansavtalet kommer informations- och utbildningsinsatser att genomföras för samtliga chefer och arbetsplatsombud/skyddsombud.

Förbättra medarbetarnas hälsa

Såväl det strategiska som löpande arbetet med sjukfrånvaro och rehabilitering utgör prioriterade frågor. Samverkansprojektet ”Resurs i staden” fortsätter. Projektet riktar sig till medarbetare som är sjukskrivna med stressrelaterade diagnoser. I samarbete med företagshälsovården och försäkringskassan startas ytterligare grupper för medarbetare som har problem med rörelseorganen. Till

projektet knyts en hälsoinspiratör för att öka intresset för förebyggande friskvård.

Under året kommer arbetet intensifieras för att få till stånd en bättre samverkan mellan olika aktörer som exempelvis försäkringskassan, arbetsförmedlingen och företagshälsovården. Det interna chefsutvecklingsprogrammet kommer att innehålla frukostmöten om rehabilitering och personalekonomi.

Säkra kompetensförsörjningen

En av de viktigaste förutsättningarna för att nå verksamhetens mål är att det finns utbildad och kompetent personal. För att kunna behålla dagens medarbetare och klara framtida personalförsörjning måste Norrmalm skapa attraktiva arbetsplatser där utmaningar i arbetet kompletteras med en medveten och långsiktig kompetensförsörjning.

Ett väl fungerande ledarskap är av avgörande betydelse för hur verksamheten bedrivs. Olika utbildningsinsatser för chefer kommer att genomföras.

Kompetensutveckling för olika personalkategorier kommer att genomföras. Exempelvis kan nämnas utbildningar för vårdpersonal och inom skola och förskola. Stadsdelsförvaltningen har och kommer att söka pengar hos Stockholms stads kompetensfond för de olika kompetensutvecklingsåtgärder.

Studerande och praktikanter

Stadsdelsförvaltningen samarbetar med olika utbildningsanordnare för att ta emot

studerande. Det finns ett samarbete med lärarhögskolan om den verksamhetsförlagda utbildningen. Avtal finns också med socialhögskolan att tillhandahålla praktikplatser. Äldreomsorgen tar emot studerande och studiebesök från gymnasieskolans och högskolans vårdutbildningar. Flera förskolor tar också emot studerande som genomgår de bristyrkesutbildningar inom barnomsorgen som anordnas av länsarbetsnämnden.

Praktikanter från Stockholms miljöcenter, arbetsförmedlingen liksom sommararbetande ungdomar och praoelever är andra grupper som tas emot av stadsdelsförvaltningen.

Omstrukturerings

Personalöverskott

Arbetet med omstrukturerings och avvecklingsfrågor fortsätter under 2004. Målsättningen är att kunna hitta individuella lösningar för medarbetare som är eller riskerar att bli överflödiga. Det framgångsrika samarbetet med stadsdelsförvaltningens egen arbetssökarverksamhet Competencen utvecklas. Arbetsförmedlingen och försäkringskassan kommer att bli viktiga samverkanspartner i det fortsatta arbetet med överflödighets- och avvecklingsfrågorna.

För att minska kostnaderna för överflödighet avser stadsdelsförvaltningen att upphöra med extern inhyrning av personal. Undantag från regeln kan endast ske vid synnerliga skäl.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
Nya bostäder som alla kan efterfråga ska byggas.	- verka för att bostäder planeras och byggs med hänsyn tagit till olika målgrupper och miljön.
Staden ska verka för en väl fungerande arbetsmarknad, goda förutsättningar för näringslivet, utveckling av trafiksystemen samt att regionens betydelse stärks.	- skapa ökade kontaktytor/nätverk och möjlighet till samarbete mellan organisationer, myndigheter och näringsliv. - som remissinstans påverka att en utveckling av trafiksystemen sker där hänsyn också tas till olika målgrupper och miljön.

Fungerande näringsliv och arbetsmarknad

Stärka arbetskraftens ställning på arbetsmarknaden, öka sysselsättningen och främja tillväxten

Stadsdelsförvaltningen har en god samverkan med försäkringskassan och arbetsförmedlingen för att öka sysselsättningsgraden för personer som uppbär försörjningsstöd. Detta samarbete kommer att fortsätta under 2004.

För att öka sysselsättningen bedriver stadsdelsförvaltningen projektet Competencen. Verksamheten är intäktsfinansierad och riktar sig till arbetslösa som uppbär försörjningsstöd och till personer som blivit övertaliga. Målet med verksamheten är att komma ut på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Även andra stadsdelsförvaltningar och arbetsförmedlingen har möjlighet att använda sig av Competencens resurser.

Utveckla kontakterna med företagen i staden

Stadsdelsförvaltningen har på olika sätt kontakt med stadsdelens företagare. Bl.a. finns ett samarbete med utvecklingsorganet City i Samverkan. Under 2004 ska samarbetet med näringslivet vidareutvecklas.

En funktion som näringslivslots har inrättats för att bättre kunna samordna näringslivsarbetet och underlätta näringslivets kontakter med staden.

Stadsdelsförvaltningen kommer också i remisser och planärenden tillvarata näringslivets synpunkter och intressen så långt det är möjligt.

Bostäder som alla kan efterfråga

Medverka till ökat bostadsbyggande

Stadsdelsförvaltningen kommer i remisser och planärenden att särskilt uppmärksamma frågan om bostadsbyggande och i de fall det är möjligt förorda att det byggs bostäder. I frågor om ny- eller ombyggnation kommer stadsdelsförvaltningen att medverka till att medborgarna ges tillfälle att framföra synpunkter och så långt det är möjligt tillvarata deras intressen.

Stadsdelsförvaltningen kommer också i remisser att framhålla behovet av att bostäder planeras och byggs med hänsyn tagit till olika målgrupper.

Ett hållbart trafiksystem

Stimulera övergången till alternativa drivmedel

Tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar och grannkommuner deltar stadsdelsförvaltningen i projektet "Samverkan för hållbart resande" där olika metoder utvecklas och prövas för att marknadsföra hållbara rese- och transportalternativ. Projektet startade 2002 och pågår till 2006 förutsatt att externa medel beviljas. Arbetet ska mynna ut i en handbok för resor och transporter utifrån följande fyra olika delprojekt:

- transportlösningar i exploateringsområden
- bilpoolslansering
- säker och lekvanlig skolväg
- program för information till hushåll

I projektet ingår också att informera om alternativa drivmedel.

Stadsdelsförvaltningen kommer även 2004 ha två tjänstebilar som båda är miljöbilar.

Öka säkerheten för stadens cyklister

Stadsdelsförvaltningen kommer i ärenden som rör gatumiljön att uppmärksamma frågan om säkerheten för cyklister och ta tillvara de synpunkter som framförs från medborgarna.

Ren, välskött och framkomlig stad

I stadens undersökning om medborgarnas uppfattning av skötsel och renhållning av gator och parker kom Norrmalm mycket långt ner på listan. Inom de ekonomiska ramarna ska stadsdelsförvaltningen på olika sätt arbeta för att öka medborgarnas positiva

omdömen genom att förbättra renhållningen och skötseln på gator och i parker.

Genom ökad samverkan med gatu- och fastighetskontorets parkeringsavdelning kan efterlevnaden av parkeringsreglerna förbättras, vilket gör att renhållningsentreprenören får större möjlighet att genomföra sitt uppdrag.

Förhoppningen är också att ökad samverkan med polisen om alkoholtillstånd, uteserveringar och otillåtna markupplåtelse kan leda till att entreprenörens möjligheter till att utföra uppdraget förbättras. Samtidigt ökar trivseln i den offentliga miljön.

Stadsdelnämnden har valt att inte förlänga tidigare parkentreprenör. Genom den nya parkentreprenören finns förväntningar om ökad kvalitet av parkskötseln.

Under 2002 inleddes ett försök med gatustädning på dagtid inom vissa delar av stadsdelen i syfte att frigöra parkeringsplatser nattetid. Utvärdering av försöket har gjorts under hösten 2003. Gatu- och fastighetsnämnden kommer att fatta beslut om att permanenta och eventuellt utvidga försöket. Stadsdelsförvaltningen är positiv till detta under förutsättningen att stadsdelnämnden får kompensation för de merkostnader som följer av att arbetet utförs på dagtid.

Under 2004 ska stadsdelsförvaltningen delta i ytterligare försök med att öka antalet parkeringsplatser samt att effektivisera gaturenhållningen. Bland annat planeras ett försök med flexibla parkeringsskyltar.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
<p>Stadens mark- och vattenområden ska användas så att natur- och rekreationsvärden långsiktigt tryggas genom minimering och rening av utsläpp samt sanering av förorenade områden.</p> <p>Miljöarbetet ska stärkas på lokal och central nivå genom att miljöprogrammets sex mål är vägledande vid alla beslut i nämnder och bolagsstyrelser.</p>	<p>- stadsdelens verksamheter arbetar med att minska negativ miljöpåverkan.</p>

Miljöprogrammet och Agenda 21

Ett lokalt miljöprogram för Norrmalms stadsdelsnämnd har utarbetats för verksamhetsåret 2004 och är baserat på stadens miljöprogram 2002-2006. Det lokala miljöprogrammet biläggs verksamhetsplanen. Uppföljning av målen sker i tertialrapporter och verksamhetsberättelsen. Norrmalms miljöpolicy har uppdaterats för att gälla under 2004 och biläggs verksamhetsplanen.

Agenda 21 är ett viktigt åtagande och en process där förutom miljöfrågor även

ekonomi, sociala frågor, demokrati och hälsofrågor ska integreras för att skapa en hållbar utveckling i staden.

Stadsdelsförvaltningens miljöarbete riktar sig såväl till de egna verksamheterna som till boende och verksamma i stadsdelen.

Agenda 21 handlar i stor utsträckning om folkbildning och åtgärder i människors närmiljö. Under 2004 kommer framförallt arbete att bedrivas med att förverkliga miljöprogrammet samt inom områdena resor och transporter, närmiljö och fastighetsnära källsortering.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
Metoder ska utvecklas inom stadens alla verksamheter i syfte att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer.	<ul style="list-style-type: none"> - synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer. - bemöta alla på ett professionellt och respektfullt sätt.
Ökad möjlighet till reell påverkan ska skapas genom fördjupad lokal demokrati, delaktighet och inflytande.	<ul style="list-style-type: none"> - ha en god tillgänglighet för telefon, besök etc. - ha former för delaktighet och inflytande så att medborgarna har möjlighet att påverka beslut som rör stadsdelsnämndens verksamheter. - ha former för delaktighet och inflytande så att brukarna är delaktiga i planeringen av de insatser stadsdelsförvaltningen erbjuder.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Med mångfald avses en blandning av olikheter i kompetens, erfarenhet, bakgrund och andra personliga förutsättningar som stadsdelsförvaltningen aktivt arbetar för att ta tillvara.

Jämställdhet mellan könen är en grundläggande värdering och ett viktigt instrument för att utveckla personalpolitiken. Norrmalms stadsdelsförvaltning ska kännetecknas av att personalen trivs och utvecklas i sitt arbete. Jämställdhetsfrågorna ska integreras i alla verksamheter.

Jämställdhets- och mångfaldsplan biläggs verksamhetsplanen.

Ökad integration

Motverka segregation och bidra till ökad integration

Att motverka segregation och bidra till ökad integration genomsyrar arbetet inom stadsdelsnämndens alla verksamhetsområden. Det är exempelvis ökad delaktighet och inflytande för brukare och medborgare, förebyggande arbete, stöd till brukare och deras närstående, verka till att bostäder planeras och byggs med hänsyn tagit till olika målgrupper, samarbete med försäkringskassa och arbetsförmedling i syfte att öka sysselsättningen, vid anställningar ta tillvara olikheter. Hur detta arbete ska bedrivas beskrivs under olika rubriker här i verksamhetsplanen.

Halvera antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd

Stadsdelsförvaltningen har redan uppnått stadens mål med att under perioden 1999 till 2004 halvera antal personer med

försörjningsstöd. Efter några år med minskade kostnader för försörjningsstöd har kostnaderna under 2003 ökat. Erfarenhet visar att effekten av ökad arbetslöshet är fördröjd, vilket förklarar ökningen under 2003.

Under 2004 väntas en svag nedgång av arbetslösheten. Denna nedgång bedöms dock inte påverka antalet bidragshushåll under 2004.

Utveckla medborgarnas delaktighet

Stadsdelsförvaltningen har redan i dag väl utvecklade former för medborgarnas delaktighet. Genom webb-verktyget Insyn finns en bra grund för dialog mellan stadsdelsnämnd och medborgare. Medborgarna har därigenom tillgång till föredragningslistor, de ärenden som kommer att behandlas av stadsdelsnämnden och protokoll från stadsdelsnämndens sammanträden. Det gör i sin tur att den enskilde kan påverka stadsdelsnämndens beslut antingen genom direkt kontakt med enskilda ledamöter eller i samband med stadsdelsnämndens sammanträden.

Medborgarna har även möjlighet att påverka stadsdelsnämndens arbete genom att komma in med medborgarförslag. Den som lämnat medborgarförslag inbjuds också att komma och utveckla sitt förslag och sina synpunkter på ett stadsdelsnämndsmöte.

Via Norrmalms stadsdelsnämnds hemsida har medborgarna möjlighet att hitta information och få kontakt med stadsdelsförvaltningen och dess olika verksamheter. Från och med hösten 2003 är stadsdelsnämndens hemsida en del av den gemensamma portalen för Stockholms stad, www.stockholm.se. För medborgarna innebär den nya utformningen av hemsidan att det blir enklare att få överblick och hitta rätt i det kommunala serviceutbudet.

Stadsdelsnämndens beslut om budget föregås varje år av ett temamöte eller rådslag, vilket ger medborgarna möjlighet att till exempel påverka verksamhetens utformning och inriktning och även fördelningen av resurser mellan olika verksamhetsområden.

Medborgarna får även via lokalpressen information om stadsdelsnämndens arbete, viktiga ärenden som stadsdelsnämnden har att ta ställning till samt olika aktiviteter inom ramen för stadsdelsnämndens ansvarsområde.

Inom stadsdelsnämnden har en demokratiberedning utsetts. Demokratiberedningen kommer att vara avgörande för vilka frågor som kommer att tas upp i dialog med medborgarna.

För att stödja det lokala föreningslivet är kostnaden för att hyra lokaler kraftigt subventionerade för föreningar. Stadsdelsnämnden har också beslutat att kostnaden för att hyra lokaler kommer vara densamma som de senaste två åren. En förteckning över samtliga lokaler finns publicerade på stadsdelsnämndens hemsida för att underlätta för olika föreningar att hitta lämpliga lokaler.

I budget för 2003 avsatte stadsdelsnämnden 200 tkr för bidrag till föreningar och organisationer som bedriver verksamhet riktad till äldre respektive funktionshindrade samt till barn och ungdom. Motsvarande summa avsätts även i årets budget. Exempel på föreningar och organisationer som kan beviljas bidrag är sådana som bedriver rådgivning och förebyggande verksamhet för äldre, människor med fysiska och/eller psykiska funktionshinder eller barn och ungdomar i riskzonen. Bidrag kan också beviljas till projekt. Vad gäller kulturella insatser prioriteras evenemang som riktar sig till barn och ungdomar. Projektbidrag kan även beviljas till evenemang som riktar sig

till äldre eller funktionshindrade. Bidrag beviljas dock inte till ren hobby- eller fritidsverksamhet.

Utveckla Konsumentupplysning

Norrmalms stadsdelsförvaltning har en väl utbyggd konsumentupplysning som är öppen dagligen.

I och med att Stockholms stad uppdaterar sin hemsida och att stadsdelen går in i den för staden gemensamma webbportalen kommer medborgarna att bl.a. få tillgång till ett centralt upplagt länksystem till olika myndigheter med anknytning till

konsumentfrågor. På stadsdelens hemsida har konsumentupplysningen fått en framträdande plats med en aktiv länk till en speciell konsumentsida med allmän information och möjlighet att ställa frågor via e-post.

Månadens Konsumentfråga" ingår varje månad i den information om aktuella händelser inom stadsdelen som stadsdelsförvaltningen ger ut via lokalpressen där även stadsdelens konsumentverksamhet presenteras.

MBL-UPPLAGA 2

Ta ansvar för ekonomin

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden
Staden ska ta ett aktivt ansvar för ekonomin genom höga krav på budgethållning, en effektiv användning av resurserna samt en i övrigt god ekonomisk hållning.	<ul style="list-style-type: none"> - systematiskt arbeta för att tilldelade resurser används så effektivt som möjligt. - kontinuerligt följa den ekonomiska utvecklingen och snabbt vidta åtgärder vid avvikelser.

Ekonomiska förutsättningar

I kommunfullmäktiges budget för 2004 framgår förutsättningarna för nämndens verksamhet. Stadens ekonomiska förutsättningar är avsevärt försämrade jämfört med 2003. Försämringen är så omfattande att de flesta verksamheter måste genomföra effektiviseringar.

Kärnverksamheterna ska prioriteras och verksamheter som inte är absolut nödvändiga ska avvecklas för att frigöra resurser till de prioriterade områdena.

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelarnas socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation. Medlen erhålles i form av två anslag – anslag för nämndens verksamhet och anslag för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Resursfördelningssystemet ger inte någon särskild tilldelning av medel för att täcka nämndverksamhet, ledning och administrativt stöd. För att finansiera nämndverksamhet, strategiska ledningsuppgifter och visst administrativt stöd har 39,4 mnkr fördelats från övriga verksamheter. Vissa gemensamma administrativa kostnader har förvaltningen

valt att fördela direkt på respektive enhet och avdelning. Det gäller framförallt telefoni- och IT-kostnader men också vissa förvaltningsgemensamma kostnader för övertalig personal, företagshälsovård och fackliga förtroendemän som tidigare budgeterats under nämnd- och förvaltningsadministration.

Lokalschablonen för skolorna har sänkts med 550 kr/elev eller totalt 2,5 mnkr från och med 2004. Hyreskostnaden för skolor och fritidshem överstiger lokalschablonen med cirka 5 mnkr. Stadsdelsnämnden erhåller en kompensation om 3 mnkr. Därutöver uppgår driftskostnaderna för lokaler om cirka 3,3 mnkr. Det innebär att 5,3 mnkr av lokalkostnaderna för grundskola och skolbarnsomsorg måste finansieras på annat sätt än genom lokalschablonen.

För den fysiska verksamheten erhåller nämnden från kommunfullmäktige 27,5 mnkr varav 4 mnkr avser särskilda städprojekt (extra städning i City, städmästare). Den faktiska nettokostnaden för 2004 beräknas uppgå till 32,5 mnkr. Det innebär att stadsdelsnämnden måste omfördela 5,0 mnkr från övriga verksamheter.

Åtgärder för att komma tillrätta med underskott

I bokslut 2002 visade Norrmalms stadsdelsnämnd ett underskott med 38 mnkr, varav 33,1 mnkr för anslag 1. Under hösten 2002 beslutade stadsdelsnämnden att Gustav Vasahemmet skulle avvecklas.

Avvecklingen har genomförts under våren 2003 och har gett en besparing om cirka 14 mnkr. Helårseffekten 2004 beräknas till 20 mnkr. Under 2003 har stadsdelsnämnden fattat beslut om budgethållningsåtgärder motsvarande 18,6 mnkr. Vissa av dessa åtgärder har varit av mera kortsiktig karaktär medan andra kommer att ge effekt först 2004. För att klara verksamheten 2004 inom givna budgetramar krävs ytterligare effektiviseringar.

En av de viktigaste åtgärderna är att fortsätta omstruktureringen av äldreomsorgen. Den redan beslutade avvecklingen av Nya Hemmet beräknas ge en besparing om cirka 2 mnkr 2004 och cirka 5,5 mnkr 2005.

I samband med tertialrapport 1 gjordes en hemställan till kommunstyrelsen om att få avveckla servicehusen Dalagatan och Riddarsporren hus B som särskilt boende. Hemställan godkändes inte i avvaktan på den kommuncentrala behandlingen av frågan om stadens servicehus. Denna fördröjning får ekonomiska konsekvenser för stadsdelsnämndens budget 2004. Förutom tomgångshyror uppstår merkostnader för ett ineffektivt nyttjande av de resurser som måste finnas på ett särskilt boende. Stadsdelsförvaltningen räknar med att en avveckling av nämnda servicehus skulle ge en besparing under 2004 motsvarande 9,2 mnkr varav 5 mnkr är lokalkostnader.

Ytterligare resurser kan frigöras genom ett effektivt lokalutnyttjande, insatser för att

minska sjukfrånvaron och genom utvecklingen av arbetsformerna inom samtliga verksamheter.

Resultatenheter

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska resultatenheter föra över hela sitt resultat, dock maximalt 5% av enhetens bruttobudget, till följande år. En förutsättning är att enheten har uppfyllt sina åtaganden. Intraprenader, upphandlade i konkurrens, ska överföra 100 % av sitt resultat för att säkerställa konkurrensneutralitet under den tid som överenskommelsen gäller. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet. Underskottet förs över till året efter och ansvaret för att täcka underskottet åvilar stadsdelsnämnden.

I budget för 2004 har 1,3 mnkr reserverats för att täcka underskottet från Norrmalms gruppboendestäder som avvecklas som resultatenhet från och med 2004. För övriga resultatenheter överförs resultatet till 2004. I samband med tertialrapport 2 för 2003 beräknades den totala resultatöverföringen till + 1,1 mnkr. Enheter som utgör resultatenheter respektive övriga organisatoriska enheter 2004 biläggs verksamhetsplanen.

Omslutningsförändringar

I verksamhetsplanen redovisas omslutningsförändringar om sammanlagt 126,2 mnkr.

En specifikation av omslutningsförändringarna biläggs verksamhetsplanen.

Totalbudget

Anslag 1

Mkr	Kostnader 2004	Intäkter 2004	Netto 2004	VP	2003
Förskola	109,7	9,6	100,1		90,9
Skola	309,8	40,7	269,1		265,5
Skolbarnsomsorg	33,5	6,8	26,7		30,2
Barn med behov av särskilt stöd	31,9	3,0	28,9		28,3
Fritid	9,3	1,0	8,3		4,3
Social omsorg, barn och ungdom	30,7	0,2	30,5		31,1
Funktionshindrade, barn och ungdom	12,2	-	12,2		
Social omsorg, vuxna	48,6	4,2	44,4		40,5
Funktionshindrade, vuxna	67,2	14,6	52,6		63,4
Äldreomsorg	470,4	68,6	401,8		411,0
Stadsmiljö	40,9	8,4	32,5		32,7
Nämnd- och förvaltningsadm.	40,3	1,3	39,0		51,6
Totalt anslag 1	1 204,5	158,4	1 046,1		1 049,5
Anslag 2					
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder.	32,9	2,9	30,0		30,3
Totalt anslag 2	32,9	2,9	30,0		30,3
Totalt anslag 1 – 2	1 237,4	161,3	1 076,1		1 079,8

Barn och ungdom

Verksamhet	Budget 2004 (Mnkr netto)
Barn- och ungdomsavdelningen	7,4
Förskoleverksamhet	98,6
Skola inkl. skolbarnsomsorg	291,2
Fritidsverksamhet	8,0
Barn med behov av särskilt stöd	28,5
Social omsorg för barn och ungdom	30,2
Handikappomsorg barn och ungdom	12,0
Totalt	475,9

Stadsdelsnämnden erhåller resurser för de pedagogiska verksamheterna utifrån inskrivningsläget den 30 september 2002. En korrigering av budgeten görs i samband med kommunstyrelsens avstämning av budgeten för 2004 utifrån antalet inskrivna barn/elever den 25 september 2003. Slutligen justeras

schablonbudgeten utifrån ett genomsnitt av antalet inskrivna barn/elever den 31 mars och den 25 september 2004.

Förskola

Antalet förskoleplatser i stadsdelen har ökat de senaste åren och en fortsatt ökad efterfrågan förväntas under 2004.

Schablonbudgeten beräknas öka med 4,8 mnkr vid kommunstyrelsens avstämning av budgeten. Budgeten för år 2004 baseras på inskrivningsläget den 25 september vilket motsvarar 1 185 barn. Detta är en ökning med 58 barn jämfört med föregående år.

Under 2004 planeras en fortsatt utbyggnad med 4-5 avdelningar till följd av den fortsatta befolkningsökningen samt målet att minska barngruppernas storlek med två barn per grupp. Medel för nystart kommer att sökas centralt.

Kommunfullmäktige fastställer ingen lägsta gemensam förskolepeng. Det är upp till respektive stadsdelsnämnd att fatta beslut om hur stor förskolepengen ska vara. Förskolepengen höjs med 4% från den 1 januari 2004, vilket motsvarar kommunfullmäktiges höjning av förskoleschablonen.

Grundskola

Skolans budget i verksamhetsplanen 2004 baseras på inskrivningsläget den 25 september 2003. Antalet elever var då 4 497 vilket är en minskning jämfört med föregående år med 34 elever. Schablonbudgeten till grundskolan minskar med 0,3 mnkr utifrån kommunstyrelsens avstämning av budgeten. Dessutom reserveras ytterligare 0,9 mnkr med hänsyn till befolkningsprognosen som visar att elevantalet i grundskolan kommer fortsätta att minska.

Skolpengen till grundskolan höjs med 1 % från 1 januari 2004. Därutöver utgår en ersättning med 750 kr per elev avseende statsbidrag för personalförstärkningar, vilket är en höjning med 450 kr jämfört med 2003. Det innebär att skolpengen på Norrmalm är högre än den av kommunfullmäktige fastställda minimipengen.

I 2003 års budget gjordes en kraftig korrigering när det gäller pengarna för modersmålsundervisning som hade legat på en oförändrad nivå under flera år. Detta för att kommunfullmäktiges intentioner avseende modersmål och svenska som andraspråk ska få genomslag i verksamhetsplanen. Modersmålspengen höjs med ytterligare 6,5% från 1 januari 2004. Pengen för svenska som andraspråk höjs med 2 %. Dessutom avsätts 0,3 mnkr för en förberedelseklass på Johannes skola.

Skolbarnsomsorg

Skolbarnsomsorgens budgeten i verksamhetsplanen 2004 bygger på inskrivningsläget den 25 september. Antalet inskrivna barn i skolbarnsomsorg var då 1 138, vilket är en ökning med 31 barn jämfört med förra året. Schablonbudgeten till skolbarnsomsorgen ökar med 0,3 mnkr utifrån kommunstyrelsens avstämning av budgeten. Därutöver har reserverats 0,4 mnkr med hänsyn till det vikande elevantalet.

Pengen för skolbarnsomsorg ligger kvar på oförändrad nivå, liksom den av kommunfullmäktige beslutade schablonen.

För fritidsklubbar för elever i åk 4-6 kommer ersättningen att vara oförändrad. Den planerade höjningen av ersättningen skjuts upp då det ekonomiska läget har försämrats.

Stadsdelsnämnderna har i uppdrag att erbjuda ungdomar i Stockholm någon form av icke-kommersiell träffpunkt. På Norrmalm bedrivs den öppna barn- och ungdomsverksamheten till största delen som intraprenad. Budgeten för intraprenaden indexuppräknas årligen. Den innefattar parklekar, fältassistenter, fritidsgård samt sommaraktiviteter. För att ytterligare utveckla den öppna verksamheten för barn och ungdom avsätts 0,4 mnkr i budgeten. Liksom föregående år kommer alla barn att erbjudas sommarkollo.

Barn med behov av särskilt stöd

För barn med behov av särskilt stöd avsätts i 2004 års budget 29,4 mnkr, vilket innebär en fortsatt satsning på denna verksamhet. År 2003 återfördes ansvaret för fristående verksamheter med specialinriktning för barn med behov av särskilt stöd till stadsdelsnämnderna. Kostnaderna för detta beräknas till 1,0 mnkr.

Social omsorg för barn och ungdom

Social omsorg för barn och ungdom beräknades i tertialrapport 2/2003 lämna ett överskott på cirka 0,8 mnkr. Mot bakgrund av detta och en tendens till fortsatt minskade kostnader minskar budgeten för 2004 med cirka 1,0 mnkr. Orsaken till att kostnaderna minskar är bland annat färre placeringar och en ökad satsning på öppenvård.

Omsorg om funktionshindrade barn och ungdomar
Timersättningen för avlösarservice till barn och ungdomar med funktionshinder ökar med 4 % 2004. Schablonen för LSS-insatser är oförändrad.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna fördelas på enheterna. För de pedagogiska verksamheterna kommer kostnaderna för lokaldriften att fördelas som en peng per kvm. Denna är höjd med 5 % 2004 utifrån ökade kostnader för el. Hyran fördelas som ett anslag för samtliga verksamheter.

Vuxna

Verksamhet	Budget 2004 (Mnkr netto)
Verksamhetsledning	3,0
Missbrukarvård mm	14,3
Socialpsykiatri	27,1
Försörjningsstöd	30,0
Handikappomsorg	52,6
Totalt	127,0

Missbrukarvård

Missbrukarvårdens budget för 2004 kommer att ligga på samma nivå som 2003. I tertialrapport 2/2003 beräknades ett överskott och stadsdelsförvaltningens bedömning är att ingen uppräknings behöver göras.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatrin har räknats upp med 3 % för 2004 utifrån den ursprungliga budgeten år 2003, det vill säga exklusive centralt beviljade medel för rörliga team. Verksamheten med rörliga team kommer att fortsätta under 2004 genom att

medel avsätts för en anställning och att stadsdelsnämnden dessutom ansöker om 1 mnkr av centralt avsatta medel för ytterligare två anställningar.

Försörjningsstöd

Fullmäktiges anslag för försörjningsstöd för 2004 är 30,0 mnkr. Detta är en minskning med 0,3 mnkr jämfört med 2003. Efter några år med minskade kostnader för försörjningsstöd har kostnaderna under 2003 ökat. Under 2004 väntas ökningen att bestå på grund av den fortsatt svaga konjunkturen. Stadsdelsförvaltning anser att den fortsatt svaga konjunkturen inte beaktats i budgetramen. Stadsdelsförvaltningen avser att återkomma i tertialrapport 1 2004 med eventuella besparingar i anslag 2 för att uppnå en budget i balans.

Omsorg om funktionshindrade vuxna

Från och med den 1 januari 2004 höjs timersättningen för hemtjänst med 2 % och timersättningen för personlig assistans med 4 %. Schablonerna för de prestationsrelaterade insatserna enligt LSS föreslås vara oförändrade. En central utredning pågår vad gäller ersättningsnivåer för boende på gruppboendestäder.

Förvaltningen redovisar nedan planeringsnivåerna för omsorgen om funktionshindrade vuxna där ersättningen delvis erhålls genom ett schablonsystem och där stor del av verksamheten köps från andra utförare.

Verksamhet	Antal timmar
Hemhjälp SoL/pers ass	8 064
Avlösarservice	15 156
Ledsagarservice	8 028
Pers ass enl LSS	19 236
Antal personer	
Kontaktpersoner	46
Antal platser	
Daglig verksamhet enl LSS	56
Daglig verksamhet SoL	7
Barnboende (inkl Vuxna)	7 (12)
Gruppboende enl LSS	51
Gruppboende enligt SoL	16

Äldreomsorg

Verksamhet	Budget 2004 (Mnkr netto)
Verksamhetsledning,	
Biståndsbedömning, MAS	14,2
Hemtjänst/Servicehus	157,3
Äldreboende	204,8
Dagverksamhet	10,2
Övrigt	15,3
Totalt	401,8

Från och med 1 januari 2004 höjs ersättningsnivåerna för hemtjänst och servicehus med 2 % och 3% för äldreboenden med heldygnsomsorg.

Kundvalsmodellen har medfört en mindre förskjutning av insatserna från kommunala till enskilda utförare.

För 2004 räknar stadsdelsförvaltningen inte med någon minskning av insatser inom hemtjänsten trots en sjunkande andel äldre i befolkningen. Stadsdelsförvaltningen beräknar att behovet av äldreomsorg i större utsträckning kommer tillgodoses genom hemtjänst, vilket ger ett ökat omvårdnadsbehov av brukarna som har insatser från hemtjänsten.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att cirka 800 personer behöver insatser av hemtjänsten. Av dessa beräknas att 65 % får hjälp av kommunala utförare och resterande 35 % av privata utförare.

När det gäller servicehusen Dalagatan och Riddarsporren hus B avvaktar stadsdelsförvaltningen den kommuncentrala behandlingen av frågan om stadens servicehus. Stadsdelsförvaltningen räknar med fortsatt ökade kostnader för tomgångshyror på servicehusen under 2004 och gör ingen förändring av planeringsnivån.

Planeringsnivån för platser i äldreboenden med heldygnsomsorg är cirka 440 varav 75% av platser beräknas köpas internt/intraprenad och resterande 25% externt. Avveckling av Nya Hemmet som påbörjades hösten 2003 ska vara klar april 2004. De boende på Nya Hemmet erbjuds andra placeringar såväl internt som externt.

Antalet platser i dagverksamhet planeras till 47 stycken.

Från 2004 har äldreboendena driftansvar för rehabiliteringsinsatser fullt ut. Rehabiliteringsenheten är avvecklad och personalen är överförd till de olika enheterna. I äldreboendenas vårddygnspriser ligger en schablon om 47 kr för rehabiliteringsinsatser.

Stadsmiljö

Verksamhet	Budget 2004 (Mnkr netto)
Stadsmiljöenheten	3,8
Barnmarksrenhållning	19,5
Vinterväghållning	11,8
Parkskötsel	5,5
Markupplåtelse	- 8,1
Torghandel	- 0,1
Agenda 21	0,1
Totalt	32,5

Skötseln av gator och parker utförs till största delen på entreprenad. Indexuppräkningsen för avtalen gällande parkskötsel och gatudrift har beräknats till cirka 5 %.

Ledning och administrativt stöd

Verksamhet	Budget 2004 (Mnkr netto)
Nämndverksamhet	2,6
Administrativa avdelningar	20,7
IT-kostnader	8,0
Lokalkostnader Tulegatan	4,7
Förvaltningsgemensamma kostnader	3,0
Totalt	39,0

Budgeten för ledning och administrativt stöd omfattar nämndverksamhet, administrativa avdelningar och förvaltningsgemensamma kostnader som information och merparten av IT –kostnaderna.

Vissa verksamhetsrelaterade kostnader som fackliga förtroendemen, övertaliga/omplacerade, och företagshälsovård redovisades tidigare under ledning och administrativt stöd. Från 2004 budgeteras dessa kostnader under barn- och ungdoms- resp. vård- och omsorgsavdelningen.

Den del av IT – kostnaderna som inte budgeteras centralt kommer att debiteras enheterna med 3 000 kr per användare. Enheterna ska även betala sina kostnader för telefoni.

Nytt ekonomisystem

Staden har under 2003 upphandlat ett nytt ekonomisystem – Agresso. Implementering av ekonomisystemet kommer att genomföras under åren 2003-2005. Den 1 januari 2006 ska alla förvaltningar vara anslutna till det nya systemet. Vid Norrmalms stadsdelsförvaltning startar uppsättningen av systemet den 1 maj 2004 för att vara klart för drift den 1 oktober 2004. Resurser för att klara införandet har avsatts i stadsdelsnämndens budget.

Kostnader för IT-drift

En upphandling av stadens IT-drift genomfördes under 2003. Då förhandlingarna i skrivande stund pågår kan kostnadsökningarna för stadsdelsnämnden inte preciseras. Därutöver kommer reinvesteringar av servrar att ske. Stadsdelsnämnden har i budget för 2004 beaktat att kostnaderna för IT-drift bedöms stiga till följd av den upphandling som staden centralt genomfört under 2003 och reinvestering av servrar.

Lokaler

Den totala hyreskostnaden för år 2004 beräknas till 159,3 mnkr vilket är en minskning om 2,4 mnkr jämfört med 2003. Lokalerna för Gustav Vasahemmet har avvecklats. Skolornas hyror har minskat något, men fler förskolelokaler har förhyrts. Stadsdelsförvaltningen strävar efter att utnyttja lokalerna effektivare och minska den yta som stadsdelsnämnden betalar hyra för. Samtidigt tenderar pågående hyresförhandlingar att öka kostnaden per kvm.

Minskningen av barngruppernas storlek och ökningen av antalet barn i förskoleålder medför ökat behov av lokaler. Planeringen är att utöka förskolorna med ytterligare fyra till fem avdelningar under 2004. Inom skolorna finns en överkapacitet idag och antalet grundskolebarn fortsätter att minska fram till 2010. En översyn av skolorganisationen har genomförts och medför en bättre beredskap inför framtida förändringar i barn- och elevantal.

Antalet äldreäldre inom stadsdelen fortsätter att minska och leder till fortsatt omstrukturering av äldreboenden. Omstruktureringen innebär att Nya Hemmet kommer att tomställas under 2004. Även inom socialpsykiatrien sker en omstrukturering som medför tomställda lokaler under 2004.

Liksom tidigare belastar hyror och kostnaden för drift i möjligaste mån respektive enhet. Där detta inte är möjligt budgeteras kostnaden centralt under respektive verksamhetsområde. Kontraktskrivning och samordning av lokalanvändningen sker dock fortfarande inom stadsmiljö- och planeringsavdelningen.

För underhållsåtgärder budgeteras 5,2 mnkr inom barn- och ungdomsprogrammet samt

2,5 mnkr inom äldre- och handikappomsorgen. Åtgärder för att öka tillgängligheten i skolor fortsätter enligt den plan som antogs år 2002. Inom kvarvarande äldreboenden installeras bl.a. fler takliftar.

Upphandling

Stadsdelsnämndens upphandlingar kommer att följa de riktlinjer som anges i stadens budget för 2004. Norrmalms stadsdelsnämnd driver i mycket stor utsträckning verksamhet i egen regi. I samband med ställningstagande

till eventuell förlängning av avtal för upphandlad verksamhet kommer förutsättningar prövas för att återta verksamhet som i dag drivs av privata anordnare.

En sammanställning av befintliga avtal och planerade upphandlingar med start 2003 eller 2004 redovisas som bilagor till verksamhetsplanen.

MBL-UPPLAGA 2

Övriga redovisningar

Styrning, resursanvändning och uppföljning av resultat för Norrmalms stadsdelsförvaltning

Utgångspunkten för styrning och uppföljning av stadsdelsnämndens verksamhet är stadens integrerade ledningssystem – ILS. Det ska säkerställa de gemensamma värderingarna, god kvalitet, god miljö och effektiv resursanvändning inom fastställda mål och budget. Arbetet fortsätter med att samordna stadsdelsnämndens generella åtaganden med verksamheternas ekonomiska förutsättningar och ett effektivare resursutnyttjande. Den grundläggande nivån för enheternas kvalitetsarbete utvecklas vidare.

Stadens mål

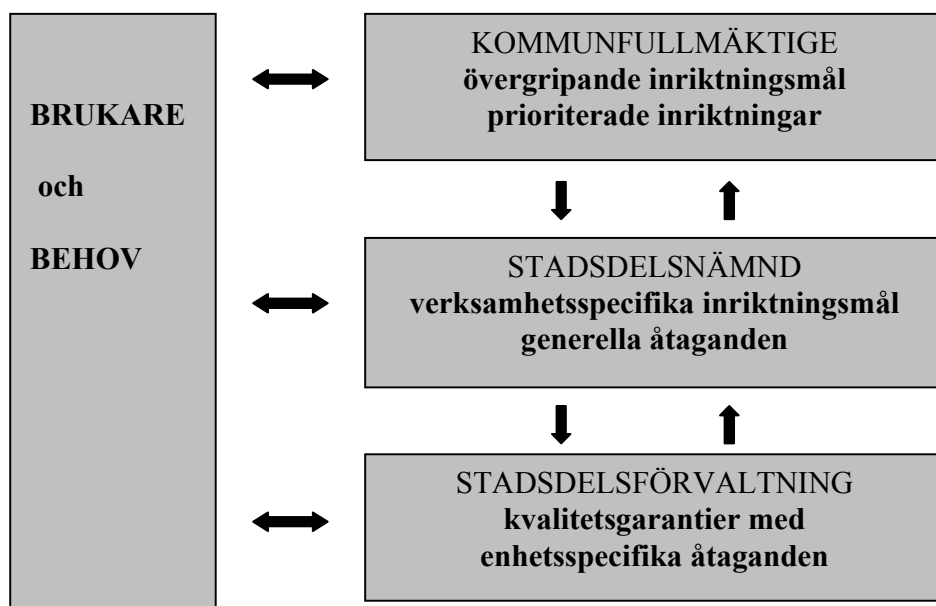
Stadsdelsnämndens verksamhet utgår från de mål som kommunfullmäktige fastställt. Det finns fem för staden övergripande inriktningsmål, som sedan preciseras i ett antal prioriterade inriktningar. Verksamhetsplanen har de övergripande

inriktningsmålen som utgångspunkt och de återfinns som huvudrubriker.

Norrmalms åtaganden

Utifrån de övergripande inriktningsmålen och de prioriterade inriktningarna formulerar stadsdelsnämnden sina verksamhetsspecifika inriktningsmål, vilka utgör de långsiktiga målen för nämndens olika verksamhetsområden. De verksamhetsspecifika inriktningsmålen ligger till grund för de generella åtagandena.

Norrmalms generella åtaganden tas fram av förvaltningen genom en intern dialog och i dialog med stadsdelsnämnden. Efter stadsdelsnämndens godkännande utgör de nämndens åtagande gentemot kommunledningen. Utifrån de generella åtagandena åtar sig sedan varje enhet vad de ska uppnå för resultat under verksamhetsåret. Dessa uttrycks i enhetsspecifika åtaganden. Denna struktur gör det möjligt att se sambandet mellan mål på olika nivåer.

Enhetens åtaganden

De enhetsspecifika åtagandena anger vad verksamheten ska uppnå inom ramen för den budget som erhållits. Åtagandena ska ha en koppling till stadsdelsnämndens verksamhetsspecifika inriktningsmål och generella åtaganden. Enhetens åtaganden ska fånga verksamhetens syfte och fokusera på kvalitetsperspektiv som är viktiga för brukarna. Åtagandena ska ge en realistisk bild av vad man kan förvänta sig av verksamheten. Åtaganden och arbetssätt ger möjlighet för enheterna att tydligt profilera sig.

Enheternas åtaganden tas fram och utvecklas i dialog med brukarna. En dialog förs mellan verksamhet och stadsdelsförvaltningens ledning om samstämmighet och trovärdighet i enhetens åtaganden jämfört med den kvalitetsnivå som de generella åtagandena anger. Trovärdighet bedöms utifrån enhetens arbetssätt, resursanvändning och uppföljning av dessa. Samtliga medarbetare ska vara delaktiga när åtaganden, arbetssätt och rutiner tas fram, följs upp och vidareutvecklas enligt enhetens plan för grundläggande nivå.

Kvalitetssäkring genom arbetssätt

Åtaganden ska säkras med relevant arbetssätt och rutiner i verksamhetens lokala verksamhetsplan. Arbetssättet ska ha en tydlig koppling till förvaltningens värdegrund. Enheten redovisar genom dokumentation av arbetssätt och metoder hur arbetet praktiskt genomförs. Enheten beskriver också hur den tillvaratar sina resurser - exempelvis budget, lokaler och medarbetare. Verksamhetens struktur utgår ifrån åtaganden och resurser.

Delaktighet genom dialog är en central del av ILS- strategin. Dialogen innehåller en bedömning av hur åtaganden och resultat förhåller sig till värdegrund och

resursanvändning samt hur de kan vidareutvecklas. Dialogen förs kontinuerligt:

- mellan enhet och dess brukare
- internt inom varje enhet
- mellan olika enheter
- mellan avdelningar och enheter
- mellan stadsdelsnämnd och förvaltningsledning

Uppföljning

I den grundläggande nivån beskriver enheterna sitt system och sin struktur för verksamhetens egen styrprocess. Med grundläggande nivån har enheterna tagit fram former för dokumentation av uppföljningen, som visar hur dokumenterat resultat används för att förbättra verksamheten. Verksamhetens uppföljning av egna åtaganden, ekonomi samt resursanvändning ska medvetet och kontinuerligt utvecklas.

Enhetens värdegrund ger en ökad möjlighet att genom uppföljning belysa relationen mellan verksamhetens åtaganden och resultat i förhållandet till dess resursanvändning. Enheternas egenuppföljning av sin värdegrund följs upp i samband med uppföljning av grundläggande nivån i verksamhetsberättelsen 2004.

Uppföljningen syftar till att ta reda på

- om brukarna anser att den service, vård och omsorg verksamheten åstadkommit varit bra eller dålig
- om verksamheten uppfyllt åtagandena i verksamhetsplanen
- hur verksamhetens åtaganden uppfylls inom budgetramen
- hur medvetet och effektivt verksamheten har använt sina resurser
- om verksamhetens arbetssätt och metoder förverkligar intentionerna i värdegrunden
- eventuella förändringsbehov och förbättringsmöjligheter

På enhetsnivå ligger ansvaret att utifrån mål och värdegrund följa upp:

- brukartillfredsställelse
- den egna verksamhetens resultat och processer (egenuppföljning)
- tjänster som har upphandlats för den egna verksamheten
- egna beslut om köp av tjänster

På avdelningsnivå ligger ansvaret att utifrån mål och värdegrund följa upp:

- uppfyllelse av generella åtaganden
- resultat, vidareutveckling samt introduktion av grundläggande nivå
- stöd till enheternas egenuppföljning och kvalitetsarbete
- enheternas uppföljning av sin måloppfyllelse och ekonomi
- uppföljning av upphandlad verksamhet utifrån avtal

Uppföljningen är en integrerad del av kvalitetsprocessen med brukarperspektivet i centrum. Den styrs av en kontinuerlig dialog om resultat mellan olika parter. På enhetsnivån bedöms uppfyllelse av åtaganden med hjälp av brukarundersökningar, resultatuppföljning samt en intern uppföljning av verksamheten. Uppföljning sker kontinuerligt och grundar sig i åtaganden och på enhetens värdegrund. Uppföljningsresultat ger grunden för enhetens bedömning av måloppfyllelse eller avvikelser i resultat och kvalitet.

Hanteringen av synpunkter och klagomål är en strukturerad uppföljningsmetod för att rätta till fel och utveckla verksamheten i samklang med brukarnas önskemål. Den utgör dels ett hjälpmedel vid uppföljning, dels ett sätt att öka brukarnas inflytande över verksamheten.

Den samlade bedömningen av enheternas resultat och sammanställning av inkomna klagomål vid tertiärrapporter ger underlag för bedömningen av i vilken grad

förvaltningens generella åtaganden har uppfyllts.

Utvärdering och utvecklingsplaner

Med hjälp av resultat från brukaruppföljningar och enhetens egenuppföljning blir det möjligt att bedöma och analysera verksamhetens styrkor och förbättringsmöjligheter för sina kvalitetsutvecklingsplaner.

I tertiärrapporter samt verksamhetsberättelsen följer förvaltningen upp och utvärderar måloppfyllelsen av generella åtaganden, de värden som uttrycks i värdegrunden samt den kvalitetsnivå som åläggs i grundläggande nivå.

Kvalitetsgarantier

De av enhetens åtaganden som riktar sig direkt till brukarna sammanställs till en kvalitetsgaranti för verksamheten. I verksamhetsplanen kan ytterligare åtaganden ingå vilka riktar sig inåt mot verksamheten och förvaltningen.

Genom garantin får brukarna besked om vad de kan förvänta sig av verksamheten. I garantin beskriver enheten hur den rättar till brister om man inte lever upp till sina åtaganden. Dessutom beskrivs hur och till vem brukaren kan framföra sina synpunkter och klagomål och hur man får mer information om enheten.

Garantin godkänds av nämnden, vilket sker efter det att ledningen gjort en bedömning av åtagandenas trovärdighet. Garantin gäller för ett kalenderår. Nämnden erhåller i samband med godkännandet förvaltningens jämförande analys av variationen i enheternas kvalitetsnivå.

Skolan

För grundskolorna gäller delvis speciella regler i staden. Uppföljnings- och

utvärderingsansvaret delas mellan utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden.

Stadsdelsnämnden svarar för uppföljning, utvärdering och sammanställning av skolornas arbete utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och prioriterade inriktning, skolplan och läroplan samt stadsdelsnämndens inriktningsmål. Skolan ska forma sina lokala arbetsplaner utifrån ovannämnda styrdokument och relevanta generella åtaganden. Skolans uppföljning av måluppfyllelse mot de generella åtaganden som berör skolan följer samma plan som övrig verksamhet.

Tidsplan för verksamhetsledning 2004

Stadsdelsnämndens styrprocess enligt stadens integrerade ledningssystem (ILS) är en tidsplan för planeringsaktiviteter som innefattar styrning, dialog, uppföljning och förbättring. Aktiviteterna är kopplade till stadens system med inriktningsmål, prioriterade inriktningar samt generella och enhetsspecifika åtaganden samt uppföljning. Tidsplan för verksamhetsledning biläggs verksamhetsplanen.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsdelsnämnden har inte erhållit några uppdrag från kommunfullmäktige för 2004.

MBL-UPPLAGA 2

Del 2

MBL-UPPLAGA 2

Norrmalms värdegrund

Värdegrunden är ett gemensamt åtagande. Alla verksamheter i stadsdelen ska presentera sin värdegrund i enhetens lokala verksamhetsplan. Verksamhetens arbetssätt och förhållningssätt ska utformas utifrån den gemensamma värdegrunden.

Alla människors lika värde

Vårt arbete ska utgå ifrån att alla människor har lika värde. Respekt, omtanke och solidaritet är grunden för vår verksamhet. Det gäller såväl inom vår organisation som i våra relationer till brukare, medborgare, uppdragsgivare och samarbetspartners.

Brukaren i centrum

Vi är till för våra brukare. Genom samverkan och tydlighet ska vår service anpassas till deras behov och förutsättningar.

Utveckling genom delaktighet och ansvar

Vårt arbete ska inriktas mot ständiga förbättringar. Våra verksamheter ska präglas av ett öppet och tillåtande klimat och mångfalden ska tas tillvara inom organisationen. Vårt uppdrag utförs bäst om alla medarbetare har möjlighet till delaktighet och eget ansvarstagande.

Organisationsskiss

MBL-UPPLAGA 2

Barn och ungdom

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och ungdomsavdelningen arbetar utifrån en helhetssyn för att ge goda förutsättningar till hälsa, utveckling och lärande för alla barn och ungdomar i åldern 0-20 år.

Barn- och ungdomsavdelningen omfattar förskolan, grundskolan, skolbarnsomsorgen, de öppna fritidsverksamheterna, social omsorg för barn och unga, barn i behov av särskilt stöd samt barn och unga med funktionshinder.

Verksamheterna inom avdelningen styrs av kommunfullmäktiges inriktningsmål och stadsdelsnämndens prioriteringar.

Grundskolan och förskolan följer dessutom för sina verksamheter de riktlinjer som finns fastställda i skollagen, läroplanerna och skolplanerna. Verksamheterna social omsorg och barn och unga med funktionshinder styrs av Föräldrabalken, Socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Förskola

Förskolan strävar efter att ge barnen omvårdnad och trygghet i nära samverkan med barnens föräldrar. Verksamheten har en helhetssyn på barnets utveckling och erbjuder en pedagogiskt stimulerande och mångsidig verksamhet, som utgår från de enskilda barnens behov och intressen.

Planeringsnivå

Förskolor	inskrivning 2003-09-25				VP 2004	
	Antal förskolor	Antal Avd	Antal barn 1-3 år	Antal barn 4-5 år	Antal förskolor	Antal Avd
Birkastans förskolor	3	7	84	36	3	7
Sleipners förskolor	4	11	135	46	4	11
Yggdrasils förskolor	3	10	115	51	3	10
Vasaparkens förskolor *	3	9	106	37	4	12
Förskolan Gläntan **	1	3	32	19	1	3
Kejsarkronans förskolor	5	12	110	78	5	13
Sabbatsbergsområdets förskolor	4	11	116	77	4	11
Förskolorna mitt i city	3	9	94	49	3	9
Summa	26	72	792	393	27	75

* Vasaparkens förskolor utökas med en förskola på Vegagatan 4 från och med januari 2004

** Förskolan Gläntan ingår i resultatenheten Karlbergs skolor.

Förskoleverksamheten omfattar sju förskoleenheter fördelade på 26 olika adresser. På Kejsarkronans förskoleenhet finns en liten grupp för infektionskänsliga barn och två utegrupper vid Barnens timmerstuga, varav en startar i januari 2004. Träfflokalen på Surbrunnsgatan 62-64 kommer att användas som samlingsplats för den nya utegruppen och lokalen kommer

därmed att samutnyttjas med föräldrar med hemmavarande barn.

Antalet inskrivna barn i förskolan var 1 185 barn i september 2003, vilket är en ökning med 58 barn jämfört med föregående år. Den fortsatta befolkningsökningen och den ökade efterfrågan på förskoleplatser samt målet att minska barngrupperna med två barn per

grupp medför ett utbyggnadsbehov motsvarande 4-5 avdelningar.

Grundskola

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och eftersträva att eleverna grundlägger en livslång lust att lära. En förutsättning för lärandet är att eleverna känner sig trygga och mår bra i skolan. Ett aktivt arbete för att motverka mobbning och för att utveckla former för elevhälsa och elevinflytande i skolan är därför viktigt.

Uppföljnings- och utvärderingsansvaret delas mellan utbildningsnämnd och stadsdelsnämnd.

Utbildningsnämnden svarar för att följa upp, analysera och sammanställa nyckeltal, bland annat avseende betyg, provresultat,

personalsituation samt kommunövergripande brukarundersökningar.

Stadsdelsförvaltningen ansvarar för uppföljning, utvärdering och sammanställning av grundskolornas arbete utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och prioriterade inriktningar samt läroplan och skolplan.

Skolbarnsomsorg

Skolbarnsomsorgens huvuduppgift är att ge god omsorg om yngre grundskoleelever.

Skolornas fritidsverksamhet för barn i tio- till tolvårsåldern kommer under året att utvecklas i samverkan med fritidsenheten.

Arbetet med att integrera skolbarnsomsorgen i skolorna fortsätter, bland annat genom att fritidshemmet Falken på Vanadisvägen 15 flyttar in i Matteusskolan.

Planeringsnivå

Inskrivning 2003-09-25

Grundskolor	Skolår	Inskrivna elever	Elevkapacitet	Inskrivna barn i fritidshem
Adolf Fredriks musikklasser	4-9	1 082	1 080	-
Gustav Vasa *	F-5	400	480	161
Vasa Real *	4-9	708	800	-
Johannes skola	F-6	440	525	219
Karlbergs skolor	F-3	226	225	227
Lilla Adolf Fredrik	F-5	347	385	238
Matteus/Mimer	F-9	758	700	139
Rödabergsskolan	F-9	536	550	154
Totalt		4 497	4 745	1 138

* Från 2004 bildar Gustav Vasa och Vasa Real en gemensam resultatenhet F-9.

Antal inskrivna elever i september 2003 var 4 497, vilket är en minskning med 34 elever jämfört med föregående år.

Stadsdelen har förutom ordinarie skolverksamhet särskilda profilklasser: Adolf Fredriks musikklasser, engelskspråkiga klasser på Rödabergsskolan och judiska klasser år 6-9 i Vasa Real. För profilklasserna gäller hela Stockholms län som upptagningsområde. I Johannes skola och Rödabergsskolan finns tvåspråkiga klasser (svenska-engelska). Johannes skola

och Vasa Real har grupper för barn i behov av särskilt stöd. Matteus skola har särskoleverksamhet. En förberedelseklass kommer att finnas i Johannes skola.

Antal inskrivna barn i skolbarnsomsorgen i september 2003 var 1 138, vilket innebär en ökning med 31 barn jämfört med föregående år.

Fritidsverksamhet för barn och ungdomar

Fritidsverksamheten riktar sig i första hand till barn och ungdomar 0-18 år. Enhetens

öppna verksamhet fungerar som träffpunkt för främst de barn och ungdomar som bor i stadsdelen och erbjuder en stimulerande fritid men arbetar också förebyggande när det gäller utanförskap, missbruk och kriminalitet. Verksamheten omfattar två fältassistenter, två parklekar, öppen ungdomsverksamhet samt viss sommarverksamhet. Fältassistenterna arbetar kontinuerligt med uppsökande verksamhet bland ungdomar som vistas i stadsdelen såväl dag- som kvällstid. Arbetet med ungdomarna sker också till viss del i samverkan med kyrkans församlingar och olika ideella föreningar. Sommarkollo kommer att erbjudas alla barn.

Familjeenheten

Familjeenheten ansvarar för verksamheterna social omsorg, barn i behov av särskilt stöd och barn och unga med funktionshinder.

Social omsorg för barn och ungdom

Familjeenhetens arbete utgörs av riktade insatser för att förebygga och avhjälpa problem och svårigheter för barn, ungdomar och deras familjer. Det förebyggande arbetet bedrivs i samverkan med förskolor, skolor, stödteamet, handikappomsorgen och fritidsverksamheten. Inom enheten finns socialsekreterare, familjevårdsinspektörer, kontaktsekreterare och familjerättssekreterare. Arbetet består av utredningsarbete med inriktning på att få en bild av det sammanhang barnet lever i samt barnets behov i relation till familjen. Förändringsarbete bedrivs för att hjälpa barn och deras familjer till ett så självständigt och fungerande socialt liv som möjligt.

Norrmalm har ett etablerat samarbete kring barn- och ungdomsfrågor med Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar, landstinget och polisen.

Barn i behov av särskilt stöd

De barn som bedöms behöva särskilt stöd erbjuds detta. Stödet utformas på enheten i samarbete med föräldrarna och kan se ut på olika sätt, till exempel personella resurser, liten undervisningsgrupp eller specialskola. Enheterna samarbetar med stadsdelsförvaltningens samordnare och det finns också tillgång till ett stödteam dit enheterna kan vända sig för att få handledning, utbildning, konsultation samt individuellt stöd för barn och föräldrar.

Barn och ungdomar med funktionshinder

Bistånd, stöd och service för barn med fysiska eller begåvningsmässiga funktionshinder är integrerat i den övriga barn- och ungdomsverksamheten. Insatserna består av personlig assistans, ledsagar- och avlösarservice, särskilt boende, kontaktperson, korttidsvistelse utanför hemmet samt korttidsverksamhet för skolungdom över 12 år. Biståndshandläggare utreder och beslutar om insatser i samarbete med den unge eller hans/hennes vårdnadshavare utifrån de individuella behoven.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet ska långsiktigt förbättra ungdomars trygghet och hälsa. Viktiga resurser utöver de egna verksamheterna är föräldragrupper, skolpersonal, närpolis, församlingar, föreningar och lokala näringsidkare. Starka familjeband, ett gott samarbete mellan föräldrar och skolpersonal, hög kvalitet på fritidsverksamhet - kombinerat med minskad tillgänglighet av alkohol och droger - är faktorer som ger positiva effekter.

Utvecklingsområden

Barn- och ungdomsavdelningen

För att avdelningen ska klara åtagandet att utifrån en helhetssyn främja hälsa, utveckling och lärande för alla barn och

ungdomar ska en satsning göras på chefsutveckling och nya samarbetsformer.

Öka målluppfyllelsen och utveckla skolan

Stadsdelens pedagogiska utvecklingsarbete ska genomföras i ett 1-16 perspektiv och med en helhetssyn på barn och ungdomar.

De pedagogiska nätverken inom förskolan ska utvecklas genom ett pedagogiskt centrum vars syfte är att skapa mötesplatser (både fysiska och virtuella) för förskolans och grundskolans pedagoger.

Skolan ska ge alla elever goda förutsättningar att uppnå kunskapsmålen. Målet är att alla barn ska lämna grundskolan med godkända betyg i basämnena. Skolorna kommer ytterligare att utveckla metoderna för matematik-, språk- och läsutveckling. Andra områden som kommer att prioriteras är individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram. En särskild satsning kommer också att göras på IT som ett pedagogiskt verktyg.

Skolutvecklingsmöjligheterna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) ska tas tillvara bättre, bland annat genom ett nära samarbete mellan förskolan/grundskolan/gymnasiet och lärarhögskolan.

Barn i behov av särskilt stöd/elevhälsa

Trygghet och lärande ska präglade barns och ungdomars vardag. För att de ska ges lika

möjligheter inför vuxenlivet fördelas resurserna utifrån barnens skiftande behov och förutsättningar. Skolorna ska erbjuda en väl fungerande elevvård för alla elever och i övrigt ska tidiga insatser erbjudas alla barn som bedöms behöva särskilt stöd. Genom att förebyggande arbete bedrivs i samverkan mellan förskolorna, skolorna, socialtjänsten, stödteamet, handikappomsorgen och fritidsverksamheten ska ett effektivare resursutnyttjande uppnås.

Stadsdelsförvaltningen kommer därför att följa upp resursfördelningssystemet och insatserna för barn i behov av särskilt stöd.

Fritid/kultur

Alla barn och ungdomar ska erbjudas ett stimulerande fritids- och kulturutbud i närsamhället. Arbetet med att skapa gemensamma mötesplatser för stadsdelens ungdomar fortsätter. Samarbetet med närliggande stadsdelar och lokala organisationer ska utvecklas ytterligare.

Brukarinflytande

Unga människors inflytande över den egna vardagen ska utvecklas. Detta gäller såväl delaktighet i lärsituationen som kunskap om demokratiarbete.

Föräldrars ansvar och inflytande i förskolan och grundskolan ska stärkas. Verksamheterna ska erbjuda olika former av föräldrasamverkan i syfte att uppnå målen.

Vuxna under 65 år

Verksamhetsbeskrivning

Social omsorg för vuxna personer riktas i första hand till personer med sociala, psykosociala och missbruksproblem samt personer med psykiska, fysiska och begåvningsmässiga funktionshinder. Inom verksamhetsområdet handläggs även insatser i form av ekonomiskt bistånd.

Verksamhetsområdet omfattar insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om assistansersättning (LASS), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt stadens policydokument och riktlinjer.

Försörjningsstöd

Försörjningsstödsenheten handlägger alla ärenden som avser ekonomiskt bistånd. I arbetet ingår motivationssamtal, bedömningar och beslut om ekonomiskt bistånd och andra insatser som leder till självförsörjning.

Stadsdelsförvaltningens intäktsfinansierade verksamhet Competencen arbetar med arbetslösa bidragstagare från Norrmalms stadsdelsförvaltning och andra stadsdelar samt deltagare från arbetsförmedlingen.

Missbrukarvård m m

Stöd och insatser ges till vuxna personer med sociala problem vilket bland annat innebär arbete med missbruk av alkohol, droger eller läkemedel. I arbetet ingår utredningsarbete, motivationssamtal och psykosocialt stöd- och behandlingsarbete. Beslut om insatser för varje enskild person planeras så långt som möjligt i dialog med den enskilde. Målsättningen är att den enskilde integreras i samhället i så stor utsträckning som möjligt. Verksamheten

bedrivs av sociala enheten som erbjuder ett varierat utbud av insatser såsom försökslägenheter, hemstöd, uppsökande verksamhet, återfallspreventiva kurser, öppenvård och vård på behandlingshem. Enheten bistår även ungdomsgruppen med bedömning av unga vuxnas missbruk. För att rätt bedöma klientens situation och behov används ett bedömningsverktyg – Addiction Severity Index (ASI). Verktöget används också för systematisk uppföljning och dokumentation.

Enheten delar lokaler med Beroendecentrums öppna mottagning, Norra Mottagningen. Samarbetet sker enligt ett samverkansavtal vilket leder till att missbrukarna blir optimalt utredda även medicinskt och psykiatriskt vilket ger säkrare bedömningar av vårdbehovet.

Socialpsykiatri

Social omsorg till personer med långvariga psykiska funktionshinder innehåller såväl uppsökande insatser som långvarigt socialt behandlings- och rehabiliteringsarbete. Bedömningar görs utifrån behov och i nära samarbete med den enskilde.

Målsättningen är den enskildes integration i samhället vilket innebär att i första hand ordna boende med stödinsatser, arbete/sysselsättning och meningsfull fritid. De öppna verksamheterna som inte kräver biståndsbeslut, är viktiga för att bryta isolering och undvika utanförskap för människor i denna målgrupp. Insatserna för dessa brukare består av boendestöd i form av ett stödteam, olika former av stödboenden och ett brett utbud av arbete, sysselsättning och fritidsverksamheter. Förutom insatser i egen regi utreder och tillsätter enheten kontaktpersoner, gör placeringar vid

institutioner och HVB hem samt utövar tillsyn av de enskilda placeringarna.

Vuxna med funktionshinder

Handikappomsorgen ger bistånd, stöd och service till personer under 65 år som har fysiska eller begåvningsmässiga funktionshinder eller sjukdomar. Insatserna består bland annat av hemhjälp, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, korttidsvistelse utanför hemmet, daglig verksamhet och bostad med särskild service samt riksfärdtjänst.

Biståndshandläggare utreder och beslutar om insatserna i samråd med den enskilde och följer upp hur beslutat bistånd/insats fungerar tillsammans med den enskilde. Insatserna i form av hemhjälp, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson samt rekrytering och administration av korttidsfamiljer verkställs av handikappnheten eller annan utförare. Handikappnheten i Katarinhuset driver en daglig verksamhet - Café Katarina - för personer med begåvningsmässiga funktionshinder.

Utöver de insatser som stadsdelsförvaltningen driver köps platser för daglig verksamhet, särskilt boende m.m. av andra stadsdelar, kommuner och privata vårdgivare. I dagsläget köper stadsdelen en stor del av sina platser för särskilt boende enligt LSS av externa vårdgivare utanför Stockholm.

Utvecklingsområden

Former för brukarinflytande

Brukarinflytande avser både individens inflytande över den vård och omsorg som erbjuds honom/henne och det inflytande som brukarna erhåller genom stadsdelsförvaltningens kontakt med olika intresseorganisationer. Brukarinflytandet ska stärkas och nya former för direkt

brukarinflytande och delaktighet ska utvecklas.

Alla utredningar och beslut om insatser ska alltid göras i nära samarbete med den enskilde. Den enskilde ska ges möjlighet att påverka sin egen situation och erbjudas möjligheter att integreras i samhället i så stor utsträckning som möjligt. När den enskilde har begränsade möjligheter att själv ge uttryck för behov och önskningar, som kan vara fallet inom omsorgen om funktionshindrade, ska en nära samverkan ske med anhöriga och närstående. Som ett led i informationsflödet är det viktigt att till skapa öppna möten för anhöriga.

En viktig uppgift för socialpsykiatri och verksamheter för vuxna med funktionshinder är samarbetet med intresseorganisationer, landstingets psykiatriska verksamhet, anhöriga och individens övriga nätverk. Det lokala handikapprådet har en viktig roll i frågor som rör denna brukargrupp.

Boende

Det finns ett stort behov av fler gruppboendestäder för både personer med utvecklingsstörning, autism och psykiskt funktionshindrade inom stadsdelen. Stadsdelsförvaltningen arbetar därför med att till skapa nya boenden. För att underlätta och effektivisera hemstödsinsatserna finns ett behov av ytterligare försöks- och träningslägenheter.

Samverkan

Gränserna mellan vad som är landstingets behandlingsansvar och vad som är socialpsykiatrins ansvar för omsorg och boende är oklara. Kostnaderna för brukare i behov av boenden med hög omsorgsnivå och behandling har ökat. Samarbetet mellan landstinget psykiatri och kommunens socialpsykiatri måste intensifieras så att samverkansavtalet förverkligas och

ansvarsområdena blir tydliga och accepterade.

Ett forum för fortsatt samverkan och metodutveckling inom stadsdelsförvaltningen ska leda till att bland annat brukare med både missbruks- och psykiatrisk diagnos får sina behov av insatser tillgodosedda på bästa sätt.

Sysselsättning

Det finns behov av att inom stadsdelen tillskapa en daglig verksamhet enligt LSS, främst för äldre funktionshindrade. Under 2004 kommer stadsdelsförvaltningen arbeta för att skapa förutsättningar för en daglig verksamhet med denna inriktning.

MBL-UPPLAGA 2

Vuxna 65 år och äldre

Verksamhetsbeskrivning

Äldreomsorgen ger bistånd, service, omsorg och vård till personer som är 65 år och äldre. I detta inbegrips att informera om verksamheten inom äldreomsorgen, besluta om bistånd efter ansökan och utforma biståndet i samverkan med brukaren.

Verksamhetsområdet omfattar hemtjänst i ordinärt boende, äldreboende i servicelägenhet, äldreboende med heldygnsoomsorg och dagverksamheter. Insatserna regleras av SoL (Socialtjänstlagen) och LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) samt HSL (Hälsa- och sjukvårdslagen). I ansvarsområdet för åldersgruppen ingår även riksfärdtjänst samt utredningar och behov av lokal färdtjänst.

Myndighetsutövning

Beställarenheten utreder, bedömer och beslutar om insatser om biståndsbehov samt beställer eller på annat sätt ser till att beslutet verkställs inom äldreomsorgen. Till uppgifterna hör även att följa upp beslutade insatser, informera, ta ut rätt avgift av brukaren och se till att rätt ersättning utgår till enheterna som utför insatserna.

Under sommaren 2002 ändrades betalningsansvarslagen och begreppet medicinskt färdigbehandlad ersattes med begreppet utskrivningsklar. För att tydliggöra de olika ansvarsområdena och förbättra samarbetet med landstinget har beställarenheten anpassat sin arbetsorganisation på så sätt att två handläggare enbart arbetar med vårdplaneringar på sjukhusen. Biståndshandläggarna har också till uppgift att delta i kvalitetsuppföljningen av äldreomsorgen. För att klara av dessa

uppgifter kommer enheten att göra ytterligare anpassningar i arbetsorganisationen.

Hemtjänst i ordinärt boende

Hemtjänst i ordinärt boende utförs i dag av resultatenheterna Birkastan, Drottninggatan och Johannes. Samtliga enheter har kvällspatruller. En för stadsdelen gemensam nattpatrull sorterar organisatoriskt under Johannes. Norrmalm har avtal med Trygghetsjouren gällande larmmottagning dygnet runt och med Attendo Care AB gällande larmutryckningar kvällen och nattetid.

Hemtjänst i ordinärt boende omfattas av kundvalsmodellen. Det innebär att stadsdelens pensionärer med hemtjänst i ordinärt boende har rätt att välja mellan privata utförare och stadsdelens egen regi enheter.

Dagverksamheter

Inom stadsdelen finns dagverksamheter i Adolf Fredrikshuset, Mimer och ett mindre antal platser på Dalagatan. Adolf Fredrikshuset erbjuder dagverksamhet för personer med demenshandikapp och personer med behov av social gemenskap. Mimer, som har äldrepsykiatrisk inriktning, bedriver sin verksamhet i lokaler inom Riddarsporrens äldreboende. Vistelse på dagverksamhet förutsätter biståndsbeslut och ingår i den individuella planen ofta tillsammans med andra insatser. Dagverksamheter fungerar som komplement till hemtjänsten och möjliggör ett längre kvarboende i den egna bostaden. Dagverksamheterna har också en förebyggande funktion.

Stadsdelens fritidscenter, Vasaträffen, är öppen för alla äldre i Stockholm och

förutsätter inte biståndsbeslut. Verksamheten arbetar för att förebygga social isolering och inaktivitet. Vasaträffen bedriver sin verksamhet i lokaler inom Riddarsporrens äldreboende.

Korttidsboende

Korttidsboende är ett komplement till olika vårdformer i hemmet och beviljas som bistånd för att den enskilde ska kunna bo kvar i sitt hem så länge som möjligt. Beslutet kan gälla exempelvis förstärkt omvårdnad och avlastning för anhörig som fattas för viss planerad tidsperiod eller för regelbundna

intervaller. För att beslut om vardagsrehabilitering ska kunna fattas måste landstingets rehabiliteringsinsatser på mottagning, i hemmet eller dagrehabilitering vara avslutat.

Äldreboende i servicehus

Vid stadsdelens servicehus tecknar de boende direkt kontrakt med hyresvärd. De boendes hälsotillstånd varierar alltifrån att klara sig helt själva till att behöva vård och omsorg dygnet runt. Totalt finns 459 lägenheter. Dessa äldreboenden är:

Servicehus	Antal lägenheter	Utförare
Dalagatan	40	egen regi
Riddarsporren	128	egen regi
Vasen	33	egen regi
Väduren	117	Attendo Care
Väderkvarnen	141	intraprenad

Äldreboende med heldygnsoomsorg

Stadsdelens övriga äldreboenden erbjuder heldygnsoomsorg för personer med

omfattande omvårdnadsbehov dygnet runt. Totalt finns 394 platser. Dessa äldreboenden är:

äldreboende	Inriktning	antal platser	utförare
Magnoliagården plan 2	somatisk	29	intraprenad
Magnoliagården plan 2	demens	23	intraprenad
Johanneshuset	somatisk	20 **	egen regi
Johanneshuset	demens	10 **	egen regi
Adolf Fredrikhuset	demens	16 **	egen regi
Klockhuset	demens	78	egen regi
Klockhuset	korttidsplatser	10	egen regi
Bellevuegården	demens	13 lägenheter	entreprenad
Brunnsviken	demens	8 lägenheter	intraprenad
Vasen	demens	20 lägenheter	egen regi
Vasen	somatisk	40 lägenheter	egen regi
Riddargården	demens	27 lägenheter	egen regi
Riddargården	somatisk	9 lägenheter	egen regi
Nya Hemmet	demens	16 lägenheter*	egen regi
Nya Hemmet	somatisk	34 lägenheter*	egen regi
Idun	psykiatri	13 lägenheter	intraprenad
Sagahemmet	psykiatri	8 lägenheter	intraprenad
Magnoliagården plan 1	somatisk	20 rum med trinett	intraprenad

** Platsantalet då beslutad utglesning är genomförd.

* Avveckling utifrån genomförandeplan pågår och beräknas vara slutförd april 2004.

Öppen hälso- och sjukvård samt rehabilitering

Hälso- och sjukvården inom stadsdelens äldreboenden ska bedrivas enligt principen för öppen hälso- och sjukvård. Det innebär att hälso- och sjukvården ska utföras på uppdrag från den enskilde i dennes hem.

Rehabiliteringsinsatser i stadsdelens samtliga äldreboenden och dagverksamheter utförs av arbetsterapeuter och sjukgymnaster samt syn- och hörselinstruktörer. I deras arbetsuppgifter ingår förutom att arbeta med rehabilitering även utprovning av tekniska hjälpmedel, bostadsanpassningar samt utbildning av äldreomsorgens personal i rehabilitering, aktivering och arbetsteknik. För rehabilitering i ordinarie boende svarar landstingets primärvård.

Utvecklingsområden

Brukarinflytande

Det är av stor vikt att den enskilde får inflytande över och får vara med och ha synpunkter på de insatser som är nödvändiga för att klara sin vardag. Formerna för inflytande och delaktighet kan se olika ut inom de olika verksamheterna. Det är viktigt att hänsyn tas till de synpunkter som förs fram. Det brukarinflytande som i dagsläget förekommer sker huvudsakligen genom lokala pensionärsrådet, anhörigråd och förtroenderåd. Under 2004 ska brukarinflytandet stärkas och nya former för brukarinflytande och delaktighet utvecklas.

Anhörigstöd

Många äldre människor med vårdbehov får helt eller delvis hjälp av anhöriga. De anhörigas situation och behov kan se olika ut och måste beaktas när stödinsatser utformas. Det är viktigt att under 2004 fortsätta arbetet med att utveckla insatserna för att stödja och underlätta samt bidra till en ökad livskvalitet för anhöriga/närstående. Utgångspunkten för

stödet ska vara att hjälpa och stödja anhöriga/närstående.

Samverkan med landstinget

En ny överenskommelse tecknades 2002 mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt fysiskt funktionshindrade. Syftet är att öka tryggheten för stadens äldre och funktionshindrade genom ett utökat samarbete centralt och lokalt.

Samverkansöverenskommelsen grundas på den lagändring om samarbetet kring medicinskt färdigbehandlade/utskrivningsklara patienter som trädde i kraft den 1 juli 2003.

Stadsdelsnämnden kommer under 2004 tillsammans med övriga stadsdelsnämnder i innerstaden att träffa ett lokalt samverkansavtal som reglerar bl. a informationsöverföring, individuell vårdplanering, kvittenser och ansvarsfördelning. Stadsdelsförvaltningen kommer under året att intensifiera arbetet med att utveckla och förbättra formerna för samarbetet med landstinget.

Gemenskap, aktiviteter och utevistelse

Gemenskap, aktiviteter och utevistelse har positiva effekter på hälsan. När äldre på grund av sjukdom och nedsatt funktionsförmåga blir beroende av stöd och hjälp är det viktigt att även kunna behålla sitt sociala sammanhang.

Under 2004 ska formerna för den individuella planeringen av äldres behov av social gemenskap, aktiviteter och utevistelse utvecklas. Den individuella planeringen ska garantera att den äldres behov tas tillvara och dokumenteras.

Dagverksamheter

Dagverksamheterna har stor betydelse som komplement till hemtjänsten och som förebyggande verksamhet. Under 2004 ska

arbetet fortsätta med att utveckla dagverksamheten, bland annat genom att anpassa öppettider utifrån de behov som finns.

IT-lösningar inom äldreomsorgen

Vid Vasens äldreboende pågår ett projekt med lokalt nätverk och gemensam dokumentation för all personal, såväl omvårdnadspersonal som sjuksköterskor. Att hitta former för teknikstöd i det dagliga

vård- och omsorgsarbetet är fortfarande ett stort utvecklingsområde inom äldreomsorgen.

Arbets tid och schemaläggning

En utveckling av arbetstider och schemaläggning är nödvändig för att kunna anpassa bemanningen efter förändringar och behov i verksamheten. Även här ska former för teknikstöd undersökas och användas i större utsträckning än tidigare.

MBL-UPPLAGA 2

Stadsmiljö

Verksamhetsbeskrivning

Gatu- och parkskötsel

Stadsdelsnämnden ansvarar för barmarksrenhållning och vinterväghållning på gator, torg och i parker samt för underhåll av parkmark inklusive lekplatser och dammar. Skötseln av gator, torg och parker utförs till största delen på entreprenad av Samhall och Stockholm entreprenad. Vad gäller skötsel och underhåll i övrigt finns separata avtal med olika entreprenörer.

Samhällsplanering

Samhällsplanering förutsätter ett gott samarbete med stadens tekniska nämnder och förvaltningar. I ärenden som rör planering av ny- och ombyggnation eller övriga ändringar av detaljplan inom stadsdelen är stadsdelsnämnden remissinstans med uppgift att tillvarata lokala intressen och synpunkter. Det är i det sammanhanget också viktigt att ha goda kontakter med stadsdelens företagare, fastighetsägare och föreningar för att ge dessa möjlighet att kunna påverka utformningen av närmiljön.

Torghandel

Stadsdelsnämnden svarar för upplåtelse av fasta torgplatser på Drottninggatan, Norrmalmstorg, Odenplan och Rörstrandsgatan samt för tillfälliga torgplatser på Spelbomskans torg, Rörstrandsgatan och S:t Eriksplan.

Bygglov och markupplåtelse

Stadsdelsnämnden ansvarar för beslut i ärenden som rör enklare bygglov exempelvis mindre kiosker, gatukök och reklampelare samt upplåtelse av offentlig plats vad gäller exempelvis uteserveringar, kiosker, gatukök och återvinningsstationer. Stadsdelsnämnden ska i dessa frågor inhämta yttrande från

stadsbyggnadsnämnden respektive gatu- och fastighetsnämnden.

Vissa beslut är delegerade till tjänsteman medan andra beslut fattas i bygg- och markupplåtelsedelegation inom stadsdelsnämnden.

Tillsyn och tillstånd

Stadsdelsnämnden har tillsyn över folköls- och tobaksförsäljning vilket innebär att stadsdelsnämnden svarar för att kontrollera att folköl och tobaksvaror inte säljs till underåriga. Tillsynen utövas genom regelbundna besök i butiker och andra typer av försäljningsställen och finansieras huvudsakligen genom den avgift som ägaren av försäljningsstället är skyldig att erlagga.

Utöver tillsyn av folköls- och tobaksförsäljning har stadsdelsnämnden tillsyn över automatspel, s.k. förströelsespel, och utfärdar även tillstånd för den typen av spel.

Stadsdelsnämnden är vidare remissinstans när det gäller tillstånd för alkoholservice. Beslut i dessa ärenden fattas av socialtjänstnämnden och stadsdelsnämndens uppgift är att beakta lokala intressen och göra en bedömning av lämpligheten av att serveringstillstånd beviljas.

Konsumentrådgivning

Både enskilda medborgare och företagare inom stadsdelen har möjlighet att få information och råd i olika typer av konsumentfrågor. De flesta kontakter sker via telefon eller e-post men det finns även möjlighet till personliga besök. Genom en utbyggnad av stadsdelsnämndens hemsida har den enskilde möjlighet att via olika länkar få en bred information vad gäller mera allmänna konsumentfrågor.

Agenda 21

Agenda 21-arbetet är främst inriktat på människors närmiljö och omfattar både information och olika typer av miljöinsatser. Arbetet riktar sig både till anställda inom stadsdelsnämndens olika verksamhetsområden och till boende och verksamma i stadsdelen.

Utvecklingsområden

Fastighetsnära källsortering

Enligt Stockholms stads budget ska arbetet med fastighetsnära källsortering ha hög prioritet. Renhållningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm och Hässelby-Vällingby utveckla källsorteringssystem.

Under perioden 2004-2006 ska införandet av fastighetsnära källsortering öka både i det privata och kommunala bostadsbeståndet i de tre stadsdelsnämnderna. Samtidigt ska skötseln av återvinningsstationerna intensifieras genom samarbete med Materialbolagen.

Under 2004 kommer renhållningsnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna Norrmalm och Hässelby-Vällingby att ta fram ett förslag till ny renhållningsordning och avfallsplan för Stockholm.

I arbetet med att utveckla källsorteringen är stadsdelsförvaltningens uppgift att bidra med synpunkter och erfarenheter.

Ledning och administrativt stöd

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningsledning

Förvaltningsledningen består av stadsdelsdirektören och sex avdelningschefer. I förvaltningsledningen behandlas övergripande frågor och frågor av strategisk betydelse. Förvaltningsledningens främsta uppgift är att utveckla mål och resultatstyrningen i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS) för att få en nära koppling mellan stadsdelsnämndens generella åtaganden, verksamheternas ekonomiska förutsättningar och ett effektivare resursutnyttjande. Styrningen måste anpassas efter de olika verksamheternas förutsättningar och ska ge ett starkt stöd till enheternas eget arbete med måloppfyllelse.

Det administrativa stödet är främst organiserat i ekonomiavdelningen, personalavdelningen och stadsmiljö- och planeringsavdelningen.

Ekonomiavdelningen

Avdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiska uppföljningen, stadsdelsnämndens budget- och bokslutsarbete, redovisning och intern kontroll samt uppföljning enligt ILS.

Personalavdelningen

Personalavdelningens uppgift är att genomföra stadens personalpolitik, rådgivning, stöd och service inom det personaladministrativa området, löner och pensioner, samt särskilda projekt inom prioriterade personalområden, såsom rekrytering, arbetstider och fortbildning.

Stadsmiljö- och planeringsavdelningen

Stadsmiljö- och planeringsavdelningen svarar för nämndsekretariat, registratur,

arkiv, planerings- och utredningsfrågor, handläggning av ärenden som behandlas av stadsdelsnämnden, reception, information, konsumentupplysning, telefoni, IT samt lokalfrågor, upphandling och inköp.

Utvecklingsområden

Omvärldsbevakning

En omvärldsbevakning kan vara till god hjälp vid planering- och utvecklingsarbete samt utgöra ett viktigt underlag för beslutsfattande. Det är därför viktigt att stadsdelsförvaltningen har en väl fungerande omvärldsbevakning. Under 2004 kommer förvaltningen att arbeta med att utveckla former för omvärldsbevakning.

Dialog med stadsdelsnämnden

Syftet med ILS (integrerat ledningssystem) är att säkerställa god kvalitet i verksamheterna, god miljö och effektiv resursanvändning inom fastställd budget. Det är därför viktigt att det finns strukturerade former för dialog mellan stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning. Under 2004 kommer stadsdelsförvaltningen i samarbete med stadsdelsnämnden utveckla formerna för dialogen.

Intern kommunikation

Medarbetarna utgör en mycket viktig länk i kommunikationen med brukarna/medborgarna. Alla medarbetare ska kunna förmedla en positiv bild av det som erbjuds våra brukare/medborgare i form av service och tjänster.

Den interna kommunikationen bör i större utsträckning utformas och tillhandahållas på ett sådant sätt att alla medarbetare enkelt kan hålla sig uppdaterade och väl informerade om förändringar eller beslut som påverkar verksamheten. Den interna kommunikation bör även inbjuda till delaktighet där

medarbetare har möjlighet att bidra till det interna informationsflödet genom upparbetade och fungerande kanaler. Snabbhet, tydlighet och tillgänglighet ska vara utmärkande för den interna kommunikationen. Arbete för att utveckla den interna kommunikationen kommer att ske under 2004.

E-strategi

Ett nytt IT stöd för barnomsorg och grundskola (BoSko) implementeras på stadsdelsförvaltningen 2004. Skolportalen, som möjliggör för lärare och administrativ personal att nå både det administrativa nätet samt EDU näten från en och samma plats kommer att tas i bruk i början av året. Det gamla ekonomisystemet kommer att bytas ut mot ett nytt - Agresso . Ett projekt för effektivare information/administration inom hemtjänsten via mobiltelefoni kommer att starta.